

ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ISSN 0366 – 5526 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1993
ΤΟΜΟΣ 55 ΤΕΥΧΟΣ 1-2

ΧΗΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Επίσημο όργανο της Ένωσης Ελλήνων Χημικών Ν.Π.Δ.Δ., Κάνιγγος 27, 106 82 Αθήνα

6^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΦΑΡΜΑΚΟΧΗΜΕΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ, 28-29 ΜΑΪΟΥ 1993

ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ
ΝΙΜΙΤΣ

ΤΜΗΜΑ ΦΑΡΜΑΚΟΧΗΜΕΙΑΣ
ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΦΑΡΜΑΚΟΧΗΜΕΙΑΣ

GENERAL EDITION JANUARY – FEBRUARY 1993

chimica chronika

VOLUME 55 NUMBER 1-2

CCGEAC 55 1-32 1993

ΒΙΟΧΡΩΜ Α.Ε.
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΧΡΩΜΑΤΩΝ ΑΝΙΛΙΝΗΣ

**ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΚΛΩΣΤΟΥΦΑΝΤΟΥΡΓΕΙΑΣ**

ΒΙΟΚΡΥΛ

ΒΙΟΣΠΕΡΣ

ΒΙΑΚΤΙΒ

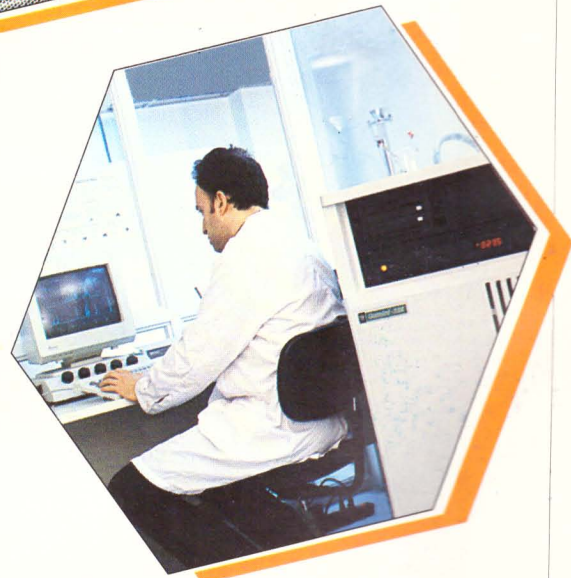

ΒΙΟΣΟΛ

ΒΙΑΝΤΡΕΝ

ΒΙΟΛΑΝ

ΒΙΟΦΩΣ

**6^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ
ΣΥΜΠΟΣΙΟ
ΦΑΡΜΑΚΟΧΗΜΕΙΑΣ**

ΑΘΗΝΑ, 28-29 ΜΑΪΟΥ 1993
ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ
ΝΙΜΙΤΣ

ΤΜΗΜΑ ΦΑΡΜΑΚΟΧΗΜΕΙΑΣ
ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΦΑΡΜΑΚΟΧΗΜΕΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ISSN 0366 - 5526

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1993
ΤΟΜΟΣ 55 ΤΕΥΧΗ 1-2

ΧΗΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Επίσημο όργανο της Ένωσης Ελλήνων Χημικών Ν.Π.Δ.Δ., Κάνιγγος 27, 106 82 Αθήνα
GENERAL EDITION JANUARY - FEBRUARY 1993

Chimica Chronika

CCGEAC 55 1-32 1993

VOLUME 55 NUMBER 1-2

ΧΗΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ Γενική έκδοση

Επίσημο Όργανο της Ενώσεως
Ελλήνων Χημικών
Ν.Π.Δ.Δ.

Κάνιγγος 27, 106 82 Αθήνα

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΕΝΩΣΕΩΣ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΧΗΜΙΚΩΝ

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ:

Π. Προύντζος

Μέλη:

Ν. Βακιρτζή
Π. Δημοτάκης
Π. Παπαδόπουλος
Μ. Πιτσικά
Π. Σίσκος
Ρ. Σκούλικα

Υπεύθυνη διαφημίσεων:

Μ. Μιχαλοπούλου

Δημοσιογραφική Επιμέλεια - Συντονισμός

Δ.Σ. Δελαπάσχος

Εκδότης:

Ο Πρόεδρος της Ε.Ε.Χ. Π. Ξυθάλης

Ιδιοκτήτης: ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΧΗΜΙΚΩΝ Ν.Π.Δ.Δ.

Κάνιγγος 27, 106 82 Αθήνα

Συνδρομές:

Βιομηχανία - Οργανισμοί:	20.000
Ιδιώτες:	6.000
Φοιτητές:	2.000
Τιμή τεύχους	400
Συνδρομή εξωτερικού	\$ 100

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ:

ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ ΑΒΕΕ

ΤΗΛ.: 92.14.820 - 92.17.513

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Editorial

Επικαιρότητα

Επιστημονικά θέματα

Νέα και απόψεις

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

- 29 Απριλίου:** Γενική Συνέλευση Τμήματος Φαρμακοχημείας:
Ημερίδα Συνδέσμου Επιστημόνων Κλωστούφαντουργών
με θέμα "Τεχνολογικές εξελίξεις στη Νηματουργία
και η Ελληνική πραγματικότητα".
- 3-7 Μαΐου:** Σεμινάριο Τομέα Φυσικής ΕΜΠ με θέμα
"Χαρακτηρισμός Πολυμερών"
- 12 Μαΐου:** «Νομοθεσία, Παραγωγή, κυκλοφορία και ελέγχου
τροφίμων. Διασφάλιση ποιότητας».
Στρογγυλή τράπεζα στα πλαίσια του 14ου Π.Σ.Χ. (μεγ. αίθ.
Ε.Ε.Χ.)
- 5 Μαΐου:** Εκλογικός απολογισμός. Γεν. Συνέλευση Ένωσης Ελλήνων
Χημικών (Ε.Ε.Χ.)
- 14-16 Μαΐου:** Αλεξανδρούπολη, Συνδιάσκεψη Ελλήνων Χημικών Ε.Ε.Χ.
- 28-29 Μαΐου:** Αμφιθ. ΝΙΜΤΣ 6ο Πανελλήνιο Συμπόσιο Φαρμακοχημείας
- 13-15 Μαΐου:** Συμπόσιο Χρωμάτων
- 10-16 Μαΐου:** Εκδρομή Συνδέσμου Συνταξιούχων
- 29 Μαΐου:** Ημερίδα Ελλ. Εταιρίας Κλινικής Χημείας με θέμα
"Μεταβολισμός των Λιπιδίων και Εργαστηριακή
Διερεύνηση των Δυσλιπιδαιμιών".

CHIMIKA CHRONIKA - New Series

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ

προβάλλει το ερευνητικόν έργο των ελλήνων χημικών
με ταχεία παρουσίαση και
εμπεριστατωμένη κρίση

CHIMIKA CHRONIKA

NEW SERIES

AN INTERNATIONAL EDITION
OF THE ASSOCIATION OF GREEK CHEMISTS

1/93

CMCZ 22(1), 3-64(1993)

ISSN 0366-693X

Volume 22, No 1 p.p. 3-64 January-March 1993

Εγγραφείτε συνδρομητές (τηλ. 362.1524)
Εμπιστευθείτε μας το ερευνητικό σας έργο
Δημοσιεύστε τις εργασίες σας ή τις προανακοινώσεις
στα **CHIMIKA CHRONIKA - New Series**

Είναι συμφέρον των **ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ**

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΕΕΧ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΦΕΤΙΝΗ ΚΟΠΗ ΤΗΣ ΠΙΤΑΣ

Βρισκόμαστε για μια ακόμη χρονιά στο καθιερωμένο κόψιμο της πίτας, μια ιστορία και μια γιορτή, που άρχισε εδώ και πολλά χρόνια, σίγουρα περισσότερα από 30, που συνεχίζεται μέχρι σήμερα —έτσι σαν μια παρουσία γιορτάσιμης ελπίδας για τον χρόνο που διανύουμε και κάποιας μικρής έστω περισυλλογής για τον χρόνο που πέρασε.

Θα ακολουθήσουμε και φέτος το καθιερωμένο έθιμο, που θέλει σ' αυτή τη μικρή γιορτή μας να γίνεται και ένας μικρός, συνοπτικός, απολογισμός για τον χρόνο που πέρασε και κάποιες σκέψεις για το χρόνο που θα διανύσουμε.

Συνεχίσαμε την πραγματοποίηση εκπαιδευτικών σεμιναρίων, με χρηματοδότηση απ' την ΕΟΚ με θέματα:

α) Διαχωρισμό στερεών και υγρών αποβλήτων και

β) Διασφάλιση ποιότητας στα φάρμακα.

Πραγματοποιήθηκε το 3ο κοινό Συνέδριο Χημείας Κύπρου - Ελλάδας με θέμα: Χημεία και Υγεία.

Στα πλαίσια του Συνεδρίου οργανώθηκαν συζητήσεις στρογγυλής τραπέζης με θέματα:

α) Χημική εκπαίδευση και παιδεία για την αντιμετώπιση των προβλημάτων υγείας.

β) Υγιεινή και ασφάλεια στο χώρο εργασίας και

γ) Ο ρόλος του Χημικού σε θέματα υγείας και η προσαρμογή στην πολιτική ένωση της Ευρώπης.

Σεμινάριο παιδείας με 300 καθηγητές Μ.Ε.

Συνεχίστηκε κανονικά η έκδοση του περιοδικού Χημικά Χρονικά - Νέα Σειρά, (ολοκληρώθηκε η έκδοσή του μέχρι τέλος του 1992) έτσι ώστε να εκδίδεται από τώρα επίκαιρα, ενώ δεν μπορέσαμε να συνεχίσουμε την έκδοση της Γενικής Σειράς, που θα αρχίζει να εκδίδεται, ελπίζουμε τακτικά, σε λίγες μέρες.

Η Ένωση ασχολήθηκε με την αναδιοργάνωση της λειτουργίας της και την καθιέρωση λογιστικού συστήματος, με ανάθεση σε γραφείο, ενώ παράλληλα την Ένωση απασχόλησαν τα προβλήματα του Επικουρικού μας Ταμείου, της Κλινικής Χημείας, του Α.Χ.Σ., του Γενικού Χημείου του Κράτους, η οργάνωση και προετοιμασία για την πραγματοποίηση του 14ου Συνεδρίου Χημείας, που έγινε από τις 15 έως τις 18 Μαρτίου στο Ευγενίδειο Ίδρυμα με θέμα Χημεία και Βιομηχανία Τροφίμων στην Ενιαία Ευρωπαϊκή Αγορά και στο οποίο εκτός από τις εργασίες, που παρουσιάστηκαν, οργανώθηκαν και τρεις συζητήσεις στρογγυλής τραπέζης με θέματα:

1) Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων στο πλαίσιο του ενδοκοινοτικού και του διεθνούς ανταγωνισμού.

2) Η εκπαίδευση μέσα και έξω από τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και μέσο στήριξης της βιομηχανίας τροφίμων και

3) Νομοθεσία παραγωγής - κυκλοφορίας και ελέγχου των τροφί-

μων. Εξασφάλιση ποιότητας.

Στις συζητήσεις αυτές πήραν μέρος εκπρόσωποι του Συλλόγου Ελλήνων Βιομηχάνων τροφίμων, των Υπουργείων Εθνικής Οικονομίας και Βιομηχανίας και Εμπορίου, των Πανεπιστημίων, του Πολυτεχνείου, του Γ.Χ.Κ., του Ανωτάτου Χημικού Συμβουλίου και φυσικά της Ένωσης Ελλήνων Χημικών.

Πραγματοποιήθηκαν στον χρόνο που πέρασε, ο 6ος Πανελλήνιος Διαγωνισμός Χημείας —όπου είχαμε τη χαρά σήμερα να βραβεύσουμε τους πρώτους— και σειρά διαλέξεων και εδηλώσεων και το κυριώτερο, αν και δεν αναφέρεται σε θέματα της επιστήμης της Χημείας, κατορθώσαμε ν' ανταπεξέλθουμε στα έξοδα λειτουργίας της Ένωσης, τα οποία αυξάνονται τουλάχιστον κατά τον πληθωρισμό. Ενώ τα έσοδά μας απ' την επιχορήγηση του Υπουργείου Βιομηχανίας, παραμένουν σταθερά εδώ και 5 χρόνια στο χαμηλότατο ποσό των 10 εκατομμυρίων δραχμών.

Δεν ήταν δυνατόν ο κλάδος μας να μείνει τον χρόνο που πέρασε έξω απ' τη γενικότερη κρίση. Τα προβλήματα της ανεργίας και της ετεροαπασχόλησης, ιδιαίτερα για τους νέους συναδέλφους που άρχισαν εδώ και χρόνια, το χρόνο που πέρασε εντάθηκαν, όπως εντάθηκαν και τα προβλήματα της υποβάθμισης του ρόλου των Χημικών, αλλά και τα γενικότερα προβλήματα των επιστημόνων.

Το μάθημα της Χημείας στη Μέση

εκπαίδευση δυστυχώς συνεχίζεται να υποβαθμίζεται και η έρευνα να δαπανά τα χαμηλότερα ποσοστά απ' τον προϋπολογισμό σε σχέση με τις χώρες της Ευρώπης.

Οι χημικοί που είχαν μισθωτή εργασία διαπίστωσαν ότι το 1992 μειώθηκε το εισόδημά τους για τρίτο χρόνο, ενώ οι νέες τεχνολογίες παραμένουν μακρινό όνειρο και η σύγκλιση για την Ευρωπαϊκή Ένωση τείνει να ερμηνευτεί σαν μοναδικός σκοπός της μείωσης των εισοδημάτων των εργαζομένων και των συνταξιούχων, με στόχο την ανάπτυξη της οικονομίας, όπως επίσης και ανακατανομής εργασίας στις χώρες της ΕΟΚ.

Το πακέτο Ντελόρ 2 κινδυνεύει να χρησιμοποιηθεί όχι με βάση έναν ευνοϊκό προγραμματισμό, στον οποίο θα κληθούν και οι κοινωνικοί φορείς και οι επιστημονικές οργανώσεις να συμμετέχουν, αλλά σαν κάποιο λάφυρο, που θ' ανταγωνιστούν τα Υπουργεία να πάρουν το μεγαλύτερο μερίδιο για την πραγματοποίηση δικών τους επιλογών μικρών ή τυπικών.

Το Μάαστριχτ και η Ευρωπαϊκή Ένωση με όλα τα θετικά στοιχεία, που μπορεί να περιέχει, τείνει να χρησιμοποιηθεί σαν άλλοθι για όλα τα αρνητικά αποτελέσματα της οικονομίας μας.

Παράλληλα τα εθνικά μας θέματα, ο πόλεμος στα Βαλκάνια, και τα ρατσιστικά και ναζιστικά φαινόμενα δημιουργούν την ανάγκη για μια συνολική χάραξη της εξωτερικής μας πολιτικής, αλλά και παραπέρα τη διερεύνηση για την αναζήτηση μιας πολιτικής στα θέματα του ρατσισμού και ναζισμού, αλλά και της παιδείας, της υγείας, του περιβάλλοντος κλπ.

Από το μέρος μας πρέπει να καταβάλουμε όλες μας τις προσπάθειες για την αποτίναξη της αποτελμά-

Από τις στήλες αυτές παρουσιάζονται, κατά το δυνατόν, αναλυτικά οι εκδηλώσεις που προγραμματίζουν η Ένωση Ελλήνων Χημικών και οι συναφείς, τοπικοί ή κλαδικοί σύνδεσμοι.

Για τον σκοπό αυτό η Συντακτική Επιτροπή, απευθυνόμενη σε όλους τους συναδέλφους Χημικούς, ζητά τη συμβολή τους και περιμένει να φιλοξενήσει από τις στήλες των Χημικών Χρονικών Γενική έκδοση όλες τις δραστηριότητές τους.

4^ο ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΧΡΩΜΑΤΩΝ

Το τμήμα ΧΡΩΜΑΤΑ - ΒΕΡΝΙΚΙΑ - ΜΕΛΑΝΙΑ της ένωσής μας και το Ε.Μ. Πολυτεχνείο συνδιοργανώνει.

**Το 4^ο ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΧΡΩΜΑΤΩΝ
στις 13-14-15 Μαΐου στο Εθνικό Ίδρυμα
Ερευνών.**

Το ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΧΡΩΜΑΤΩΝ έχει γίνει πλέον θεσμός με απήχηση που έχει ξεπεράσει τα γεωγραφικά όρια της πατρίδας μας.

Συμμετέχουν με εργασίες τους ξένοι και Έλληνες συνάδελφοι με εργασίες και αποτελέσματα ερευνών τους επάνω στον τομέα των χρωμάτων και των επικαλύψεων γενικότερα.

Δικαίωμα συμμετοχής 8.000 δρχ. Για τους φοιτητές το συμβολικό ποσό των 1.000 δρχ.

Στο δικαίωμα συμμετοχής περιλαμβάνει και ο τόμος με τις ομιλίες των συνέδρων καθώς και ένα γεύμα και αναψυκτικά.

Πληροφορίες: α) Στα γραφεία της ένωσής μας, Κάνιγγος 27, Αθήνα 106 82, 6ος όροφος, τηλ. 3629266 από την κυρία Καίτη Τσιμπογιάννη, καθημερινά εκτός Σββάτου και Κυριακής, από τις 9.00 π.μ. έως 21.00 μ.μ. β) Από τον πρόεδρο του τμήματος συνάδελφο Κώστα Αποστολάκη, καθημερινά ώρες εργοστασίου, τηλ. 3457107 FAX 3477028, τις λοιπές ημέρες και ώρες στα τηλ. 8023702 και 5230396. Και τα δύο αυτά τηλέφωνα έχουν αυτόματο τηλεφωνητή για την καταγραφή των τηλεφωνημάτων σε περίπτωση απουσίας.

Σημείωση: Υπάρχουν προς διάθεση μερικοί τόμοι των 1ου, 2ου και 3ου Συνεδρίου προς 5.000 δρχ. έκαστος.

τωσης, που τείνει να γίνει καθεστώς στην ελληνική κοινωνία. Πρέπει ν' ασχοληθούμε με τα καθημερινά μας προβλήματα με προτάσεις σαφείς και συγκεκριμένες, αλλά να μη μας διαφεύγουν και τα προβλήματα της κοινωνίας και ιδιαίτερα αυτά, που έχουν σχέση με την επιστήμη μας.

Να συνεχίσουμε την επιμόρφωση των συναδέλφων και να αξιοποιήσουμε την επιστήμη μας για την προστασία του πολίτη και του καταναλωτή, για την άμβλυση των κοινωνικών ανισοτήτων, για την οικολογική

προστασία, για την ανάπτυξη της οικονομίας μας.

Πρέπει να 'μαστε αισιόδοξοι και να παραμείνουμε ασυμβίβαστοι. Μακριά από μας οι φωνές της ηττοπάθειας και του συμβιβασμού. Μακριά από μας ο εφησυχασμός. Πρέπει να συνεχίσουμε την προσπάθειά μας με σεβασμό στις απόψεις των συναδέλφων, με συνεργασία και συμμετοχή. Κάνουμε έκκληση για την ευρύτερη συμμετοχή σας.

Παναγιώτης Ξυθάλης

Ο Σύνδεσμος Επιστημόνων Κλωστουφαντουργών (Σ.Ε.Κ.), διοργανώνει το τελευταίο δεκαήμερο του Απριλίου Ημερίδα με θέμα:

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗ ΝΗΜΑΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η Νηματουργία αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους κλάδους της Ελληνικής Βιομηχανίας με σημαντική επιρροή στην οικονομική ζωή του τόπου. Τα τελευταία χρόνια ο κλάδος παρουσιάζει έντονη ρευστότητα. Οι τεχνολογικές εξελίξεις, οι διεθνείς ανακατατάξεις καθώς και οι οικονομικές συνθήκες στη χώρα μας προκαλούν έντονο προβληματισμό σχετικά με τις προοπτικές του.

Ο Σ.Ε.Κ. ως επιστημονικός φορέας με πολλούς συναδέλφους απασχολούμενους στη νηματουργία, θέλοντας να συμβάλλει στην ανάλυση και προώθηση λύσεων για τα προβλήματα του κλάδου διοργανώνει ημερίδα με τα εξής επιμέρους θέματα:

- Τεχνολογικές εξελίξεις
- Αγορά και προοπτικές
- Παραγωγικό δυναμικό
- Κρατικές παρεμβάσεις
- Παραγωγικότητα - Ανταγωνιστικότητα
- Εργασιακές σχέσεις - Προβλήματα εργαζομένων
- Εκπαίδευση

Τα παραπάνω θέματα αναφέρονται στην Ελληνική αλλά και στη διεθνή εμπειρία.

Την Οργανωτική Επιτροπή της ημερίδας αποτελούν οι κ.κ.:

- Γ. Μακαρέζος Αντιπρόεδρος Σ.Ε.Κ.
- Ν. Κόκλας Γραμματέας Σ.Ε.Κ.
- Α. Μουρμούρης Μέλος Δ.Σ. Σ.Ε.Κ.

Την Πέμπτη 29 Απριλίου και ώρα 7.00 μ.μ. στα γραφεία της Ένωσης Ελλήνων Χημικών, Κάνιγγος 27, 6ος όροφος, θα πραγματοποιηθεί η ετήσια Γενική Συνέλευση των μελών του Τμήματος Φαρμακοχημείας.

Στη Συνέλευση αυτή θα γίνει ο απολογισμός των πεπραγμένων του απερχόμενου Διοικητικού Συμβουλίου και θα ακολουθήσουν οι αρχαιρεσίες για την ανάδειξη του νέου Διοικητικού Συμβουλίου.

Καλούνται οι συνάδελφοι που επιθυμούν να θέσουν υποψηφιότητα για την εκλογή τους στο Δ.Σ. του Τμήματος Φαρμακοχημείας, να το δηλώσουν εγκαίρως στην κα Τσιμπογιάννη στα τηλέφωνα 3621524, 3629266.

Στα πλαίσια του Προγράμματος COMMETT

(Σεμιναρικός Κύκλος Συνεχιζόμενης εκπαίδευσης)

Πολυμερή

οργανώνεται σεμινάριο με θέμα Χαρακτηρισμός Πολυμερών (Φυσικές, Φυσικοχημικές και Χημικές τεχνικές χαρακτηρισμού πολυμερών και σύνθετων υλικών) στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

3-7 Μαΐου 1993

Το σεμινάριο απευθύνεται σε στελέχη της Βιομηχανίας, ερευνητές και μεταπτυχιακούς φοιτητές σε Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα.

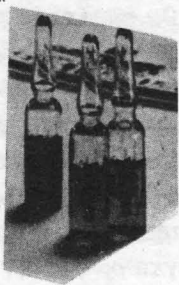
Πληροφορίες:

Π. Πίσσης, ΕΜΠ, Τομέας Φυσικής, Πολυτεχνειούπολης Ζωγράφου, 15780 Αθήνα.

τηλ.7708046 FAX 7784541

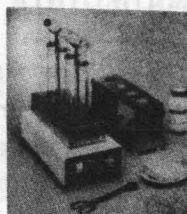
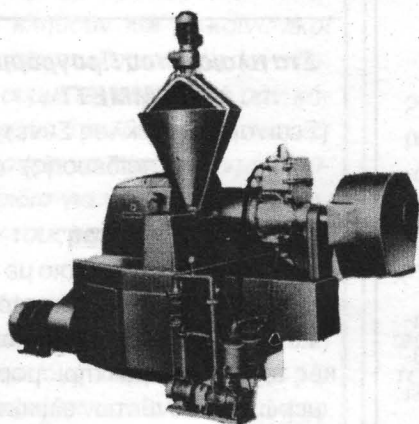
ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΧΗΜΙΚΟΙ ΔΙΑΒΑΖΟΥΝ ΤΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΣΑΣ

Διευθυντές και στελέχη σε

Επιχειρήσεις
Βιομηχανίες
Ερευνητικά κέντρα
Α.Ε.Ι.
Νοσηλευτικά Ιδρύματα
Δημ. Οργανισμούς

Επιλέγουν, συστήνουν και αποφασίζουν για Πρώτες Ύλες
Χημικά Προϊόντα
Μεθόδους
Εξοπλισμό

Διαφημιστείτε από τις σελίδες
του περιοδικού ...

χημικά χρονικά

Αξιοποιείτε τους νέους τρόπους προβολής των προϊόντων σας

Τηλεφωνείτε στα Χημικά Χρονικά

ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ

Κάνιγγος 27, Τηλ.: 36.21.524 - 36.32.151

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου Συνταξιούχων ΤΕΑΧ αποφάσισε *θήμερη εκδρομή στην ΚΡΗΤΗ* από 10 Μαΐου μέχρι 16 Μαΐου 1993.

Όπως πάντα ο Σύνδεσμος θα συμπαρασταθεί οικονομικά στους συναδέλφους συνταξιούχους. Παρακαλούμε οι ενδιαφερόμενοι να μας το γνωρίσουν *έγκαιρα*.

Αναλυτικό πρόγραμμα και Πληροφορίες: στην κα Τζένη Κατσογιάννη - Ε.Ε.Χ. τηλ. 6321524.

Η Ελληνική Εταιρεία Κλινικής Χημείας, στα πλαίσια των μετεκπαιδευτικών μαθημάτων στην Κλινική Χημεία οργανώνει την 3η επιστημονική ημερίδα, το Σάββατο 29 Μαΐου 1993 από 9.00 μέχρι 20.00 στο αμφιθέατρο του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών με θέμα:

“ΜΕΤΑΒΟΛΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΛΙΠΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΩΝ ΔΥΣΛΙΠΙΔΑΙΜΙΩΝ”

Μεταβολισμός λιπιδίων, λιποπρωτεϊνών και απολιποπρωτεϊνών και εργαστηριακός προσδιορισμός τους. Υλικά και μέθοδοι αναφοράς. Αξιοπιστία αποτελεσμάτων. Χειρισμός λιπαιμικών δειγμάτων στην Κλινική Χημεία. Ενζυμα του μεταβολισμού των λιποειδών. Διαγνωστική αξία του λιπιδιογράμματος. Διαγνω-

στική αξία των φωσφολιπιδίων του αμνιακού υγρού. Ελεύθερα λιπαρά οξέα και ω-3 λιπαρά οξέα. Παθογένεια της αθηρωμάτωσης. Ταξινόμηση των υπερλιπιδαιμιών. Παράγοντες κινδύνου για την ανάπτυξη καρδιαγγειακών νοσημάτων και προσυμπτωματικός έλεγχος. Επίδραση της θεραπευτικής αντιμετώπισης (δίαιτα, άσκηση, φάρμακα) πάνω στις τιμές των λιποειδών.

Ομιλητές - Συντονιστές:

Αγαπητός Ε., Παθολογοανατόμος, Επίκ. Καθηγητής, Αναγνώστου - Κακαρά Ε., Μικροβιολόγος, Αρζόγλου Π., Κλινικός Χημικός, Αναπλ.

Τα χημικά Χρονικά - Γενική Εκδοση, επιστημονικό βήμα των Ελλήνων Χημικών, δημοσιεύουν σήμερα τρεις εργασίες: Για την Ολοκλήρωση της Εσωτερικής Αγοράς και τα τρόφιμα της συναδέλφου κυρίας Αγγελικής Ασημακοπούλου.

Για τα μηχανήματα παραγωγής χρωμάτων του συναδέλφου κυρίου Κων/νου Αποστολάκη.

Για τις αρχές, τους στόχους και τα μέσα της Σύγχρονης Εκπαίδευσης, του εκλιπόντος συναδέλφου Γ.Ν. Τζιαφέτα.

Όπως είναι γνωστό, η Γενική Εκδοση δημοσιεύει συνεργασίες στην ελληνική γλώσσα, οι οποίες αφορούν:

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΑΡΘΡΑ γενικού ενδιαφέροντος, των οποίων το θέμα γραμμένο σε απλουστευμένη μορφή αποσκοπεί να ενημερώσει κάθε χημικό ή άλλους επιστήμονες. Η έκταση του δακτυλογραφημένου με διπλό διάστημα κειμένου δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 12 σελίδες, συμπεριλαμβανομένων των πινάκων (μέχρι 3), σχημάτων (μέχρι 3) και των βιβλιογραφικών παραπομπών (μέχρι 10). Αγγλική περίληψη 100 λέξεων.

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΑΡΘΡΑ, στα οποία εκτίθενται περιγραφικά νέες εγκαταστάσεις της χημικής βιομηχανίας ή των εργαστηρίων, νέες διατάξεις, όργανα, συσκευές, για την ενημέρωση των Χημικών τόσο στον τομέα της παραγωγής, όσο και στον αναλυτικό, συνθετικό αλλά και γενικά ερευνητικό χώρο. Το υποβαλλόμενο κείμενο θα πρέπει να πλήρει επίσης τους ανωτέρω όρους των ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΑΡΘΡΩΝ.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΑΡΘΡΑ, στα οποία αναπτύσσονται νέες αντιλήψεις και προτάσεις για τη διδασκαλία της Χημείας και στις τρεις βαθμίδες της εκπαίδευσης ή περιλαμβάνουν μεθόδους διδασκαλίας εκτελέσεως πειραμάτων και ασκήσεων καθώς και λύσεις πρωτοτύπων ασκήσεων και προβλημάτων. Έκταση κειμένου μέχρι 10 σελίδων μετά σχημάτων και πινάκων και βιβλιογραφικών παραπομπών.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΡΘΡΑ τα οποία αναφέρονται στην παγκόσμια και ελληνική ιστορία της Χημείας και της Βιομηχανίας εν γένει. Μέχρι 10 σελίδες μετά σχημάτων και εικόνων και βιβλιογραφικών παραπομπών.

Καθηγητής, Βάρσου Α., Κλινικός Χημικός - Υγιεινολόγος, Επίκ. Καθηγήτρια, Βλάχος Ι., Κλινικός Χημικός, Γαλανοπούλου Κ., Χημικός, Επίκ. Καθηγήτρια, Δεσύπρης Α., Κλινικός Χημικός, Επίκ. Καθηγητής, Διονυσίου - Αστερίου Α., Ιατρός - Φαρμακοποιός, Επίκ. Καθηγήτρια, Ζαννής Β, Χημικός Καθηγητής, Θεοφιλοπούλου - Μπενίση Α., Χημικός, Καβαζαράκης Ε., Παιδίατρος, Επίκ. Καθηγητής, Κάκαρη Σ., Κλινικός Χημικός, Αναπλ. Καθηγήτρια, Παπαγεωργιάκης Ν., Χημικός, Πύρρος Ι., Καρδιολόγος, Σταθάκη - Καντζουράκη Ε., Χημικός, Τσιακίρη Ι., Βιοχημικός, Τσοπανάκης Α., Φαρμακοποιός, Κλινικός Βιοχημικός, Τσιτούρης Γ. Καρδιολόγος, Επίκ. Καθηγητής.

Οργανωτική Επιτροπή:

Α. Βάρσου, Σ. Δήμου, Ζ. Ζουλ-

λιέν, Α. Καλαφάτη, Δ. Κυρίτης, Ι. Μανώλης, Χ. Νικολού, Ν. Παπαγεωργιάκης, Δ. Σκούρου, Α. Σταθάκη - Φερδερικού, Ν. Στράντζαλης, Α. Τσοπανάκης, Ι. Χριστοφίδης.

Η συμμετοχή στην επιστημονική ημερίδα για τα μέλη της ΕΕΚΧ-ΚΒ θα είναι δωρεάν. Για μη μέλη της Εταιρίας η συμμετοχή ορίζεται σε 3.000 δρχ. ενώ για τεχνολόγους εργαστηρίων σε 1.000 δρχ. Οι περιλήψεις των διαλέξεων θα χρεώνονται ιδιαίτερα σε τιμή κόστους.

Στον χώρο της εκδήλωσης θα υπάρχει έκθεση οργάνων και αντιδραστηρίων. Το μεσημέρι θα προσφερθεί πρόχειρο γεύμα. Στο τέλος της ημερίδας θα απονεμηθεί Βεβαίωση παρακολούθησης και σε όσους απαντήσουν στη γραπτή δοκιμασία θα χορηγηθεί και Πιστοποιητικό.

Στο τέλος της εκδήλωσης θα διανεμηθούν δείγματα ορών για τον προσδιορισμό της χοληστερόλης με σκοπό την εκτίμηση των διακυμάνσεων του προσδιορισμού της από εργαστήριο σε εργαστήριο (άτυπος εξωτερικός έλεγχος ποιότητας).

Συνέδριο με θέμα τη διασφάλιση ποιότητας σε βιομηχανίες διεργασιών από 16-18 Ιουνίου στην Αθήνα.

Το οργανώνουν ο Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης και ο Πανελλήνιος Σύλλογος Χημικών Μηχανικών (Επιστημονικό, Επιμορφωτικό Κέντρο).

Πληροφορίες Ελληνικό Επιμορφωτικό Κέντρο, 3ης Σεπτεμβρίου 54, τηλ. 8235877, FAX 8216242. Συντονιστής συνεδρίου ο κ. Π. Αντωνάκης, τηλ. 8210175.

Ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς για τα τρόφιμα, μέσα από την προσέγγιση "Τεχνική Εναρμόνιση και Τυποποίηση". Διαδικασίες και υποδομή στο εθνικό επίπεδο.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η εναρμόνιση των νομοθεσιών των Κρατών μελών για όλα τα βιομηχανικά προϊόντα αποτέλεσε για την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα μια μόνιμη προοπτική και μια συνεχή και συστηματική προσπάθεια (άρθρο 100 της Συνθήκης) αμέσως μετά την ίδρυσή της.

Τα χρόνια μετά το 1980, παρ' όλο που η διαδικασία βρέθηκε στο υψηλότερο σημείο απόδοσης (σε κανονιστικές πράξεις), άρχισε να γίνεται κατανοητό ότι η πορεία εκείνη είχε οδηγήσει σε καταστάσεις πολωτικές, από τις οποίες η έξοδος απαιτούσε πολύ ταχύτερους ρυθμούς

μέσα και από αποφασιστικές αναθεωρήσεις ορισμένων θεσμικών διατάξεων.

Οι επινοήσεις για τη "νέα προσέγγιση" στην εναρμόνιση των νομοθεσιών (με αναπομπή σε πρότυπα) παράλληλα με τις διαβουλεύσεις για την "ενιαία πράξη" (αναθεώρηση της Συνθήκης, όπου χρειαζόταν, για πιο ευέλικτες διαδικασίες) έδωσαν τα πρώτα κείμενα και τις πρώτες συγκεκριμένες κατευθύνσεις στις αρχές του 1985 και η αποληκτική ημερομηνία (31.12.1992) μπόρεσε στη συνέχεια να συμφωνηθεί.

Η εξέλιξη δικαίωσε σε ικανοποιητικό βαθμό τις προσδοκίες και η οδηγία ΕΟΚ 83/189 αποτέλεσε έναν κύ-

ριο μοχλό για το όλο οικοδόμημα 1.

Ομως η οδηγία ΕΟΚ 83/189 άφηνε έξω από το πεδίο εφαρμογής της τα τρόφιμα και τούτο, πολλές φορές, χανόταν (και χάνεται) από το οπτικό πεδίο όσων ασχολήθηκαν έκτοτε με την τυποποίηση.

Μόνο τον Μάρτιο του 1988 (οδηγία ΕΟΚ 88/182) και αφού στο μεταξύ πληρώθηκαν κάποιες ιδιαίτερες προϋποθέσεις και προχώρησαν κάποιες ιδιαίτερες διαδικασίες η οδηγία ΕΟΚ 83/189 επεκτάθηκε στα τρόφιμα.

Δίνεται παρακάτω το πλέγμα των προϋποθέσεων και διαδικασιών καθώς και οι προοπτικές για τα επόμενα δύο ή τρία χρόνια.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

ΙΑ. Για το κοινοτικό επίπεδο

Για τις ανάγκες του παρόντος κειμένου ο όρος "τρόφιμα" θα 'πρεπε να 'χει το περιεχόμενο που προκύπτει από το συνδυασμό των πεδίων εφαρμογής των οδηγιών ΕΟΚ:

83/189 που προβλέπει μία διαδικασία ενημέρωσης στον τομέα των προτύπων και τεχνικών κανόνων, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την οδηγία ΕΟΚ 88/182. 99/112 σχετικά με την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών για την επισήμανση και παρουσίαση των τροφίμων. Πρέπει δηλαδή να περιλαμβάνει και "κάθε αγροτικό προϊόν" και όλες τις ενδιάμεσες μορφές παρασκευασμάτων τροφίμων που απαντώνται κατά τη μετάβαση από το πεδίο εφαρμογής της μιας οδηγίας σε εκείνο της άλλης.

Κατά τα παραπάνω, πρέπει να αναφερθεί από την αρχή η ιδιαιτερότητα του τομέα σε σχέση με τους λοιπούς τομείς που θα καλύψει η διαδικασία της τεχνικής εναρμόνισης μέσα από την τυποποίηση (νέα προσέγγιση), ιδιαιτερότητα για την οποία τα τρόφιμα δεν περιλαμβάνονταν αρχικά στη διαδικασία και περιλήφθηκαν με τη δημοσίευση της οδηγίας ΕΟΚ 88/182, αφού στο μεταξύ είχε καταστρωθεί, ειδικά γι' αυτά, (και έχει προχωρήσει σε ικανοποιητικό βαθμό) μια "νέα στρατηγική" που είχε ήδη αναγγελθεί μέσα από τη "λευκή βίβλο" (ανάλογες ιδιαιτερότητες παρουσιάζουν μερικοί ακόμη τομείς, όπως φάρμακα, καλλυντικά, ζωοτροφές).

Πράγματι, μέσα από αυτή τη νέα στρατηγική διαγράφηκε στο κοινοτικό επίπεδο μια μικτή διαδικασία που περιλαμβάνει:

✓ μια σειρά οδηγίες-πλαίσιο, με κυριότερες εκείνες που αφορούν τις πρόσθετες χημικές ουσίες για τρόφιμα, οδηγία ΕΟΚ 89/107 (και τα υλικά και αντικείμενα για επαφή με τρόφιμα, οδηγία ΕΟΚ 89/109) και που εγκαθιστούν και προβλέπουν:

✓ αφενός απλούστευση των διαδικασιών εγγραφής (ή και διαγραφής) των επιτρεπομένων ουσιών στους αντίστοιχους Πίνακες (μεταφορά στο επίπεδο της Commission μέσα από τεχνικές και επιστημονικές επιτροπές),

✓ αφετέρου επιτάχυνση των εργασιών για τον εμπλουτισμό των στηλών "προϋποθέσεις χρησιμοποίησης" των χημικών ουσιών για τα πρόσθετα που μπορούν να χρησιμοποιούνται σε καθεμιά από αυτές,

✓ αναθεώρηση και οριστικοποίηση του περιεχομένου της οδηγίας ΕΟΚ 79/112 (για την επισήμανση των τροφίμων), ώστε η οδηγία, ο συνδυασμό και με τις οδηγίες για ιδιαίτερη διατροφή (οδηγία ΕΟΚ 89/398) και για διατροφική επισήμανση (οδηγία 90/496), να αποτελέσει τον κύριο κορμό της νομοθεσίας για τα τρόφιμα,

✓ εγκατάλειψη (στο κοινοτικό επίπεδο) της εναρμόνισης του τύπου "συνταγή" για τα τρόφιμα σε ό,τι αφορά τα συστατικά παρασκευής τους (άλλα από τα χημικά πρόσθετα). *Ιδέτε και σχετική ανακοίνωση της Επιτροπής που δημοσιεύτηκε στην ΕΕ των ΕΚ με αριθμό 89/0271/03 στις 24.10.89.*

Μέσα από το παραπάνω, τριών παραμέτρων, πλαίσιο αφήνεται το πεδίο για την ανάπτυξη ενός είδους "τυποποίησης" των τροφίμων (κυρίως της δεύτερης και τρίτης παρασκευαστικής γενεάς).

Αυτό το πλαίσιο δεν θα είναι απαλλαγμένο από διατάξεις τύπου "συνταγής" των εθνικών νομοθεσιών (αμοιβαία αναγνωρίσιμες από τα κράτη μέλη στο πεδίο της ελεύθερης διακίνησης των προϊόντων) και περισσότερο από την "τυποποίηση", στην κυριολεξία, θα αναπτύξει, στο κοινοτικό επίπεδο, τον ανταγωνισμό μέσα από το Know-how για καλύτερης εμφάνισης και καλύτερης ποιότητας τρόφιμα (για το ίδιο ή κατώτερο κόστος), ανάλογα με τους τρόπους παραλαβής, διατήρησης, επεξεργασίας και συνδυασμού των βασικών πρώτων υλών παρασκευής των τροφίμων.

Σε ό,τι αφορά την τυποποίηση των "πρωτογενών κυρίως" αγροτικών προϊόντων, αυτή (όταν δεν θα ταυτίζεται) θα επηρεάζεται πάντοτε από τις "ποιότητες-τύπους" που θεσπίζονται μέσα από τα κοινοτικά καθεστώτα οργάνωσης των αγορών, της Κοινοτικής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ), αφού με βάση (και αφετηρία) αυτές τις ποιότητες πραγματοποιείται η θέσπιση των τιμών και μια ολόκληρη σειρά διαδικασιών και υπολογισμών, για την εφαρμογή των πολλών και πολλαπλών μέτρων που αυτή η πολιτική συνεπάγεται.

Σε αυτό το σημείο θα 'ταν σκόπιμο να τονίσουμε ότι αυτή η τελευταία "τυποποίηση" των μεταποιημένων (δεύτερης και τρίτης γενεάς) αγροτικών προϊόντων περνάνε μέσα από τις γραμμές του δασμολογίου (σήμερα Εναρμονισμένου Συστήματος -ΕΣ- δασμολογικής κατάταξης), απ' όπου και χρησιμεύουν περισσότερο στην εφαρμογή της ΚΑ της Κοινότητας και άλλων συναφών πολιτικών και λιγότερο στην επιβολή των σχετικών δασμών, όπου τέτοιοι δασμοί υπάρχουν.

IB. Μεταφορά στο εθνικό επίπεδο (αόριστα)

Θεωρώντας την "τεχνική εναρμόνιση και τυποποίηση" για τα τρόφιμα μέσα από το παραπάνω πλαίσιο, η μεταφορά του προβλήματος στο εθνικό επίπεδο παίρνει δύο κύριες διαστάσεις:

α) Την ορθή εφαρμογή της νέας στρατηγικής:

✓ *Προς την κατεύθυνση παραγωγής προϊόντων που να είναι σύμφωνα με τα από αυτή τη στρατηγική οριζόμενα.*

✓ *Προς την κατεύθυνση ελεύθερης διακίνησης μέσα στην Κοινότητα των προϊόντων που είναι σύμφωνα με τα από τη νέα στρατηγική οριζόμενα.*

β) Την ορθή εφαρμογή της νέας στρατηγικής για την επιβεβαίωση ότι τα προϊόντα που παράγονται και/ή διατίθενται στην αγορά του κράτους μέλους είναι πράγματι σύμφωνα με το θεσπισμένο νομοθετικό πλαίσιο.

Τα δύο παραπάνω σκέλη (α) και (β) του σημείου IB ασφαλώς ταυτίζονται στους πρωταγωνιστές (Διοίκηση, Βιομηχανία, Εμπορικοί κύκλοι) και στο αντικείμενο (τρόφιμα), έχουν όμως δύο διαφορετικές κατευθύνσεις ενέργειας, η πρώτη ξεκινώντας από τη γνωμοδότηση, τον σχεδιασμό και τον προγραμματισμό σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία και/ή την παραγωγή του προϊόντος, και η δεύτερη ξεκινώντας από το ίδιο το έτοιμο προϊόν, την εξέτασή του και, ενδεχόμενα, και την εργαστηριακή ανάλυσή του.

Απέναντι στους κατά τα παραπάνω "πρωταγωνιστές" της όλης διαδικασίας και ανάμεσα στις δύο κατευθύνσεις δέσμες ενεργειών στέκεται ο καταναλωτής και ο ρόλος που αυτός πρέπει ή μπορεί να παίξει, μέσα και από τα "συντεχνιακά" του όργανα, και που δεν θα αποτε-

λέσει αντικείμενο εξέτασης του παρόντος κειμένου.

II. ΣΥΝΤΟΜΕΥΜΕΝΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ξεκινώντας από την ανάλυση που έχει γίνει στο σημείο IB (α και β) και εξετάζοντας τον ρόλο του κάθε παράγοντα για την ορθή εφαρμογή των δύο κατευθύνσεων πρακτικών, αναζητούμε τρεις κύριους άξονες δραστηριοτήτων τους:

- Συμμετοχή στις διαδικασίες

- Κατανόηση των διαδικασιών

- Επιβεβαίωση ότι τα προϊόντα είναι σύμφωνα προς το θεσπισμένο νομικό καθεστώς.

A. Βιομηχανία - Εμπόριο

α) Συμμετοχή στις διαδικασίες: Ανύπαρκτη, αν δεν γίνεται στο κοινοτικό επίπεδο μέσα από το γενικότερο ή μερικότερο συντεχνιακό όργανο. Στο εθνικό επίπεδο τα αντίστοιχα όργανα επιτελούν κάποιους καθαρά πολιτικούς ελιγμούς και προσβλέπουν μέσα από αυτούς σε κάποιες λύσεις που είναι είτε ανέφικτες ή και παράνομες (π.χ. πρόκληση της απαλλαγής ορισμένων προϊόντων αλλαντοποίας - με την Αγορανομική διάταξη 26/86 - από την υποχρέωση αναγραφής της ημερομηνίας ελάχιστης διατηρησιμότητας, αντίθετα με την οδηγία ΕΟΚ 79/112 και σε παρερμηνεία της οδηγίας ΕΟΚ 77/99 ή 88/658).

β) Κατανόηση των διαδικασιών: πολύ σχετική, που περνάει, για τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις, μέσα από τη διασύνδεσή τους με κάποιο ευρύτερο (σε κοινοτικό επίπεδο) βιομηχανικό σχηματισμό, και για τις μικρότερες μέσα από την επαφή τους με τη Δημόσια Διοίκηση, τα κα-

νονιστικά κείμενα που εκείνη εκδίδει και την, για το υπό συζήτηση κεφάλαιο, σχεδόν μηδενική δραστηριότητά της προς την πλευρά διαφώτισης των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων σχετικά με τις διαδικασίες, υποχρεώσεις και δυνατότητες.

γ) "Επιβεβαίωση" ότι τα παραγόμενα ή διακινούμενα προϊόντα είναι σύμφωνα προς το θεσπισμένο νομικό καθεστώς. Οι μεγαλύτερες βιομηχανικές μονάδες έχουν εγκαταστήσει κάποια (δικά τους) συστήματα ελέγχου ποιότητας (quality control systems) με αντίστοιχα εργαστήρια δοκιμών και δοκιμασιών για δική τους αποκλειστική χρήση. Στις μικρότερες βιομηχανικές μονάδες και στο εμπόριο τα συστήματα αυτά και τα εργαστήρια είτε συρρικνώνονται είτε εξαφανίζονται και οι ενδιαφερόμενοι καταφεύγουν στα ιδιωτικά εργαστήρια και γραφεία consulting, όταν αυτοί το κρίνουν απαραίτητο.

Η (αυτόβουλη) προσφυγή των ιδιωτών σε κρατικά εργαστήρια και υπηρεσίες δεν είναι μέχρι τώρα κάτι το γενικευμένο, αφού τα εργαστήρια και υπηρεσίες είναι ήδη υπερφορτωμένα με τον υπερτροφικό και πολυσχιδή κρατικό έλεγχο, με κατασταλτικό κυρίως χαρακτήρα. Και βέβαια τα ιδιωτικά εργαστήρια και γραφεία συμβούλων παρέχουν, στο μεγαλύτερο μέρος τους, περιορισμένης κλίμακας υπηρεσίες, αφού για μεν το αναλυτικό έργο δεν έχουν τον κατάλληλο εξοπλισμό (εξαιρετικά δαπανηρό για προσωποπαγείς όπως είναι οι επιχειρήσεις), για δε το συμβουλευτικό έργο δεν έχουν τις δυνατότητες της άμεσης επαφής με την κατάσταση και ερμηνεία των (κοινωνικών) κειμένων για την καλύτερη κατανόησή τους (που έχουν οι υπάλληλοι της διοίκησης).

Για την ελληνική πραγματικότητα η μονιμότητα των δημοσίων υπαλλήλων από τη μια και το δυσπρόσιτο της δημοσιούπαλληλικής ιδιότητας από στελέχη του ιδιωτικού τομέα, σε φάσεις άλλες από τον εισαγωγικό βαθμό, από την άλλη, δημιουργεί μια σαφή διαχωριστική γραμμή στις εμπειρίες.

Αυτή τη διαχωριστική γραμμή, οι μικρές προσπάθειες που γίνονται με διαλέξεις και σεμινάρια, των επιστημονικών κυρίως σχηματισμών, δεν μπορούν σε μεγάλη κλίμακα να γεφυρώσουν.

Συμπερασματικά και μπροστά στις νέες πραγματικότητες πρέπει να ειπωθεί ότι:

- Ο μεν δημόσιος τομέας δεν έχει μάθει ακόμη ότι πρέπει να προσφέρει από πριν τις υπηρεσίες του αντί να τις επιβάλλει εκ των υστέρων.

- Ο δε ιδιωτικός τομέας δεν εμπιστεύεται (ή έχει λόγους να μην εμπιστεύεται) τον δημόσιο τομέα για τους σχεδιασμούς και προγραμματισμούς του, έτσι ώστε να μην έχει απαιτήσει την από αυτόν εξυπηρέτηση, αρκούμενος στις υπηρεσίες των ιδιωτών συμβούλων και εργαστηρίων.

Β. Δημόσια Διοίκηση

α) Συμμετοχή στις διαδικασίες: ασυνεχής, όχι μόνο κατά την έννοια της συχνής εναλλαγής των προσώπων στις αρμοδιότητες και χειρισμούς, αλλά κυρίως ως αποτέλεσμα έλλειψης μιας αποτελεσματικής διαδικασίας διάχυσης και ενημέρωσης (follow up) προς τον "φυσιολογικό" περίγυρο κάθε αρμόδιου χειριστού. Στο οριζόντιο επίπεδο (συναρμόδιοι) τα παραπάνω εκφράζονται με έλλειψη συντονισμού αλλά

και με "ανταγωνιστικότητα" γύρω από τις αρμοδιότητες που σχετίζονται με χειρισμούς σε κοινοτικό επίπεδο.

β) Κατανόηση των διαδικασιών: Με δεδομένους τους χαρακτηρισμούς για τη συμμετοχή στις διαδικασίες, η κατανόησή τους σε όλη την επιφάνεια της Διοίκησης, και ειδικά για τη νέα στρατηγική στα τρόφιμα, βρίσκεται σε υποτυπώδη κατάσταση. Ενδεικτικά είναι τα παρακάτω δύο παραδείγματα:

i. **Ενώ η οδηγία για τη διατροφική επισήμανση (ΕΟΚ 90/496) καλείται να εναρμονίσει μια υπάρχουσα στα ευρωπαϊκά κράτη πρακτική, στην Ελλάδα, ακόμα και σήμερα, απαγορεύεται τελείως μια τέτοια επισήμανση, ακόμη και για πολύ χαρακτηριστικές περιπτώσεις τροφίμων, όπως τα υποκατάστατα γαλακτοκομικών προϊόντων από soya, που δεν επιτρέπεται να φέρουν την καθιερωμένη πλέον ένδειξη "απηλλαγμένα χοληστερίνης".**

ii. **Όταν, με το ξεκίνημα της νέας προσέγγισης, διοργανώθηκε στην Ελλάδα ημερίδα για τη διδασκαλία και κατανόηση των διαδικασιών (με διδάσκοντα τον εκπρόσωπο της Γενικής Δ/σης III της Commission), το Γενικό Χημείο του Κράτους (οργανισμός ανάλογος της Υπηρεσίας για την Repression des Fraudes στη Γαλλία) παραβρέθηκε με τους εκπροσώπους του συνδικαλιστικού κινήματός του!**

γ) "Επιβεβαίωση" ότι τα παραγόμενα ή διακινούμενα προϊόντα είναι σύμφωνα προς το θεσπισμένο νομικό καθεστώς.

Όπως στο σημείο IB (α και β) αναπτύχθηκε, η παραπάνω επιβεβαίωση έχει δύο κατευθύνσεις:

-Την a priori γνωμοδότηση

και/ή έγκριση εισαγωγής και/ή κυκλοφορίας σχετικά με ένα συγκεκριμένης σύνθεσης και εμφάνισης τρόφιμο, συνδυασμένη, ενδεχόμενα, και με εργαστηριακή εξέταση ενός (υποδειγματικού συνήθως) δείγματος προϊόντος. Αυτή εδώ η περίπτωση θα έχει την εφαρμογή της σε πρωτοεμφανιζόμενα στην αγορά δείγματα τροφίμων ή σε από τρίτες χώρες εισαγόμενα τέτοια δείγματα και εφόσον δεν είναι προφανές ότι το προϊόν ανταποκρίνεται στις ισχύουσες κοινοτικές και εθνικές διατάξεις.

-Την a posteriori εξέταση ενός προσφερόμενου στην αγορά προϊόντος που αφορά τα ήδη παραγόμενα στο κράτος μέλος και διακινούμενα από και προς τα άλλα κράτη μέλη (περιοδικός κατασταλτικός έλεγχος).

Για το κατά τα παραπάνω σύνθετο έργο επιβεβαίωσης από τη μεριά της Ελληνικής Διοίκησης πρέπει να αναζητηθούν δύο δέσμες δημοσίων Υπηρεσιών:

i. Οι Επιτελικές Υπηρεσίες (ή κεντρικές υπηρεσίες) που είναι οι πρώτες που δέχονται (ή και προκαλούν) τα νομοθετικά μηνύματα και τις διαμορφούμενες πρακτικές, ερμηνεύοντας (ή προκαλώντας αρμοδίως ερμηνείες) την όποια νομοθετική πρόταση και διαχέοντάς την παραπέρα προς τις υπηρεσίες με εκτελεστικό χαρακτήρα.

ii. Οι Υπηρεσίες με εκτελεστικό χαρακτήρα που δέχονται ως τελεσμένα τις πρακτικές και ερμηνείες των πρακτικών, χωρίς να αποκλείεται να μπορούν και να χρειάζεται να κάνουν προς τις επιτελικές υπηρεσίες ερωτήματα, παρατηρήσεις και ακόμη και υποδείξεις για τη σωστή ερμηνεία και εφαρμογή συγκεκριμένων πρακτικών.

Κάτω λοιπόν από την "υψηλή" κα-

θοδήγηση των επιτελικών (ή κεντρικών) Υπηρεσιών υπάρχει στην Ελλάδα για τα τρόφιμα ένα αξιολογότερο πλέγμα κρατικών εργαστηρίων, καταμεμημένων (όπως και οι επιτελικές υπηρεσίες) στα συναρμόδια Υπουργεία Οικονομικών, Εμπορίου, Γεωργίας, Δημόσιας Υγείας και Βιομηχανίας.

Αυτά τα κρατικά εργαστήρια έχουν πολλές φορές τη μορφή Οργανισμών, Ινστιτούτων ή Ερευνητικών κέντρων και συμπληρώνονται (ή συνεργάζονται) με αντίστοιχα εργαστήρια των Πανεπιστημικών ή άλλων ανώτερων σχολών, με έδρες αναλυτικής χημείας και χημείας και τεχνολογίας των τροφίμων, μικροβιολογίας, παρασιτολογία, τοξικολογίας κ.λ.π. και φυσικά, έπειτα κυρίως από το ατύχημα στο Tchernobyl, υπάρχει το Κέντρο Πυρηνικών Ερευνών (Δημόκριτος), μοναδικό σημείο εκτίμησης (και μέτρησης) των μεγίστων αποδεκτών επιπέδων ραδιενέργειας στα τρόφιμα.

Ολο το κατά τα παραπάνω πλέγμα υπηρεσιών και εργαστηρίων έχει λειτουργήσει μέχρι τώρα για την έκδοση της νομοθεσίας και την εφαρμογή της και μάλιστα με τέτοια επιτυχία που να μην έχουν παρατηρηθεί στην Ελλάδα φαινόμενα όπως εκείνα του ισπανικού λαδιού.

Το πώς θα λειτουργήσει παραπέρα, κάτω από τις νέες συνθήκες που δημιουργούνται μέχρι το τέλος του 1992, το πλέγμα υπηρεσιών και εργαστηρίων, θα είναι, νομίζουμε, περισσότερο πρόβλημα διάχυσης και κατανόησης των κυριότερων στοιχείων των νομικών και διοικητικών νέων πρακτικών παρά πρόβλημα τεχνικού εξοπλισμού και ενίσχυσης σε προσωπικό (που και αυτά θεωρούνται και προβάλλονται ήδη ως απαραίτητα για ορισμένους τομείς δραστηριοτήτων).

Μηχανήματα παραγωγής χρωμάτων

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ

Ο Πρωτόγονος άνθρωπος, μόλις απέκτησε συνείδηση του ΕΓΩ του, ασφαλώς θα εντυπωσιάστηκε από το πολύχρωμο της φύσης που παρετήρησε γύρω του και θα προσπάθησε να το απομιμηθεί. Οι παλαιότερες σωζόμενες τοιχογραφίες είναι εις απηλίες που ζωγραφίστηκαν στην τελευταία εποχή των παγετώνων και σώζονται στη Νότιο Γαλλία.

Τα PIGMENTS που χρησιμοποιήθηκαν ήταν ό,τι είχε στη διάθεσή του ο μακρινός αυτός πρόγονος, δηλαδή κόκκινο και ώχρα από τους χρωματιστούς αργίλους. Τα σχέδια που έκανε τα επάλειψε με λίπος και ψαρόλαδο, προφανώς για να τα κάνει πιο στερεά, πράγμα που βοήθησε στη διατήρησή τους μέχρι την εποχή μας, δηλαδή κάπου 40.000 χρόνια μετά, διότι με την πάροδο του χρόνου, αυτά τα λιπαρά εσημάτισαν ένα αδιάλυτο επίστρωμα επί του βράχου. Έτσι λοιπόν έχουμε το πρώτο χρώμα, έστω και αν το BINDER –το λίπος– δεν είχε μέσα του διεσπαρμένα τα PIGMENTS.

Τι εργαλεία χρησιμοποιήθηκαν για την παρασκευή αυτού του πρώτου χρώματος;

Μα τα ίδια που χρησιμοποίησε για την εφαρμογή του: τα χέρια του και πιθανώς κανένα λιθάρι.

Έτσι λοιπόν μπορούμε να υπολογίσουμε σε περίπου 40.000 χρόνια τη διαδρομή της παρασκευής χρωμάτων από τον πρωτόγονο άνθρωπο μέχρι τις σημερινές υπερσύγχρονες πλήρως αυτοματοποιη-

μένες και ελεγχόμενες με υπολογιστές βιομηχανίες.

Τι σκοπό επιτελούν τα μηχανήματα παραγωγής χρωμάτων; Αλλά πρώτα τι είναι χρώμα;

Από τι αποτελείται κατά βάση το χρώμα; Από το BINDER, τα PIGMENTS, τα πρόσθετα, τους διαλύτες που μπορεί να είναι οργανικοί ή νερό.

Το οποίο χρώμα εφαρμοστεί, μετά το “στέγνωμα” δημιουργεί ένα συνεχές υμένα στερεά συνδεδεμένο με το υπόστρωμα. Το “στέγνωμα” μπορεί να γίνει είτε διά εξατμίσεως του διαλύτου είτε διά οξειδώσεως του BINDER είτε διά αντιδράσεως προσθήκης, είτε διά πολυμερισμού, είτε διά ακτινοβολίας, είτε με άλλον τρόπο και εις θερμοκρασία περιβάλλοντος είτε αυξημένη.

Για να γίνουν πλήρως κατανοητά τα όσα πρόκειται κατωτέρω να αναπτυχθούν είναι σκόπιμο να εξηγηθούν ορισμένοι όροι που χρησιμοποιούνται ευρύτατα στη βιομηχανία χρωμάτων, ας μου συγχωρηθεί η χρήση Αγγλικών όρων αλλά έχουν καθιερωθεί και η μεταφράσεις τους στα Ελληνικά θα είχε μάλλον αρνητικό αποτέλεσμα.

Τους παραθέτω αλφαβητικώς:

AGGLOMERATE: Συνάθροιση σωματιδίων τα οποία είναι ενωμένα κατά τις γωνίες ή τις ακμές τους, εις τρόπον ώστε η συνολική ελεύθερα επιφάνεια δεν είναι ουσιωδώς μικρότερη από το άθροισμα των επί μέρους επιφανειών. Λόγω της σκελετικής του δομής ένα AGGLOMERATE είναι δυνατόν να

κρατήσει μια ποσότητα BINDER μέσα εις τα διάκενα της δομής του.

AGGREGATE: Σύνολο ξεχωριστών σωματιδίων ενωμένων κατά τις επιφάνειές τους, εις τρόπον ώστε η συνολική ελεύθερα επιφάνεια να είναι σημαντικά μικρότερη από το άθροισμα των επί μέρους επιφανειών, με αποτέλεσμα το AGGREGATE και συμπεριφέρεται κατά την αρχική φάση της διασποράς τους, ως ένα σωματίδιο. Τα AGGREGATES είναι δύσκολο να σπάσουν με τα συνήθως χρησιμοποιούμενα μηχανήματα.

BINDER: Το μη πτητικό μέρος του MEDIUM το οποίο όπως αναφέρθη στην αρχή στερεοποιείται και δημιουργεί τον συνεχή υμένα που κρατά τα σωματίδια των PIGMENTS και ο οποίος υμένας προσφύεται εις την προς βαφή επιφάνεια.

DISPERSION: Ελληνικά διασπορά. Υγρό που περιέχει μικρά σωματίδια ενός στερεού: ρητίνης ή PIGMENT εν αιωρήσει χωρίς τα σωματίδια αυτά να έρχονται εις παρατεταμένη επαφή το ένα με το άλλο.

EXTENDERS, FILLERS: Ελληνικά λέγονται και φορτώματα. Στερεά υλικά κρυσταλλικά ή όμορφα εις λεπτότατο διαμερισμό, συνηθέστατα ανόργανα, τα οποία προστίθενται εις ένα χρώμα κυρίως διά να το κάνουν πιο φτηνό, αλλά και διά να δώσει εις αυτό ορισμένα επιθυμητά χαρακτηριστικά.

FLOCCULATE: Σωματίδια PIGMENTS ευρισκόμενα εν αιωρήσει εις ένα υγρό, εν απουσία δυνάμεων διασποράς, υπάρχει κίνδυνος να συγκρουστούν, αν συνενωθούν και

να δημιουργήσουν συσσωματώματα. Οι δυνάμεις συνοχής μεταξύ των σωματιδίων είναι ασθενέστερες από τις αντίστοιχες των AGGLOMERATES και πολύ ασθενέστερες των αντιστοιχών δυνάμεων των AGGREGATES εις τρόπον ώστε τα συσσωματώματα εύκολα να σπάζουν. Πρέπει όμως να τονισθεί ότι πάντα υπάρχει ο κίνδυνος η FLOCCULATION να επανασηματιστεί.

GRINDING-MILLING: Εις τα Ελληνικά έχει επικρατήσει ο όρος τρίψιμο, που σημαίνει το να μειθθούν αι διαστάσεις των σωματιδίων των AGGLOMERATES αλλά και των AGGREGATES εάν είναι δυνατόν και εις σπάνιες περιπτώσεις αυτών τούτων των κρυστάλλων με μηχανικά μέσα, και με αντικειμενικό σκοπό να γίνει καλή διασπορά. Εις το τρίψιμο ενός χρώματος και γενικότερον ενός προϊόντος που περιέχει PIGMENTS διακρίνονται τρεις φάσεις που δεν είναι απαραίτητο να έχουν αυστηρά καθορισμένη αρχή και τέλος, αλλά πιθανόν να αλληλοκαλύπτονται: πρώτη φάση - η διαβροχή των PIGMENTS δηλαδή των AGGLOMERATES και των BINDER. Δεύτερα φάση το σπάσιμο των μεγαλύτερων τεμαχιδίων με τις αναπτυσσόμενες δυνάμεις και τρίτη και σπουδαιότερη φάση, η διασπορά αυτών των μικροτέρων μέσα στο έκδοχο, με ακραία και ιδεατή περίπτωση όλο το PIGMENT να αποτελείται από απλούς, μοναχικούς κρυστάλλους.

MILLBASE: Το μέρος του χρώματος το οποίο περιέχει τα PIGMENTS - EXTENDERS εις διασπορά μέσα εις μέρος του BINDER και των διαλυτών και των καταλλήλων προσθέτων. Το MILLBASE μετά τη διασπορά υφίσταται το LET

DOWN, δηλαδή το αραίωμα διά της προσθήκης του υπόλοιπου της ρητίνης και των διαλυτών καθώς και των προσθέτων ή ADDITIVES.

PIGMENTS: Λεπτά αλεσμένο υλικό που προστίθεται εις ένα άλλο στερεό ή υγρό οργανικό υλικό μεγάλου μοριακού βάρους, συνήθως αδιάλυτο εις το νερό, αλλά διαλυτό εις οργανικούς διαλύτες, με σκοπό να του προσδώσει χρώμα και / ή διαφάνεια.

Από την εποχή του προϊστορικού ανθρώπου μέχρι σήμερα, η βελτίωσης των μεθόδων παραγωγής χρωμάτων βάδιζε διά πάρα πολλούς αιώνες με βήμα σημειωτόν, διά να προχωρήσει μαζί με τη βιομηχανική επανάσταση με βήματα γιγάντια. Πολλές παραστάσεις που έχουν βρεθεί ζωγραφισμένες δείχνουν τη μέχρι, όχι πολλές δεκαετίες πριν, μέθοδο παρασκευής χρωμάτων. Εις την αρχή με ένα γουδί, μικρό ή μεγάλο, αργότερα με μυλόπετρα λειοτριβούσαν τις φυσικές χρωστικές, τα φυσικά PIGMENTS που είχαν εις τη διάθεσή τους. Εις τη συνέχεια εις την τριμμένη αυτή χρωστική έριχναν το έκδοχο, κάποιο λάδι και το έτριβαν έως ότου γίνει ένα κατά το δυνατόν ομοιογενές μείγμα. Αυτή, η περίπου αυτή, η εικόνα δεν ήταν άγνωστη στην Ελλάδα ακόμα και λίγα χρόνια πριν τον πόλεμο.

Το κλειδί της επιτυχούς κατασκευής ενός χρώματος είναι το να επιτευχθεί καλή διασπορά, με δύο αντικειμενικούς σκοπούς: Πρώτον να αξιοποιηθούν κατά το δυνατόν περισσότερο τα PIGMENTS τα οποία ως γνωστόν είναι κατά κανόνα πολύ ακριβά και ο καλός χημικός χρωμάτων προσπαθεί να κατασκευάσει χρώμα με την κατά το δυνατόν μικρότερα ποσότητα χρωστικών, και δεύτερο, αλλά εξίσου σπου-

δαίο, το χρώμα να παραμείνει εις την ίδια αρίστη κατάσταση που είχε κατά την ημέρα της παραγωγής του και όταν πωληθεί από το ράφι του χρωματοπωλείου μετά 6 μήνες, 1 έτος ή και ακόμα αργότερα.

Εις το τρίψιμο που έχει ως αποτέλεσμα τη διασπορά των στερεών εις την υγρή φάση, διακρίνουμε τρία στάδια: Α) Τη διαβροχή των PIGMENTS από το BINDER. Η διαβροχή επιτυγχάνεται από την αλλαγή της φάσεως PIGMENT / αέρας με τη φάση PIGMENT / BINDER. Β) Το σπάσιμο των συσσωματώσεων, AGGLOMERATES και μερικώς AGGREGATES εις τον επιθυμητό κατά περίπτωση βαθμό και Γ) τη σταθεροποίηση της διασποράς.

Το τι είδους μηχανήματα θα χρησιμοποιηθούν εξαρτάται από το τι μηχανήματα είναι διαθέσιμα αλλά κυρίως από τας απαιτήσεις που έχει το χρώμα. Όπως είναι ευνόητο άλλες απαιτήσεις έχει ένα χρώμα υδατικής διασποράς, άλλες ένα βιομηχανικό χρώμα και άλλες ένα χρώμα επαναβαφής αυτοκινήτου. Ας αρχίσουμε από το BALL MILL, την κλασική βαρέλα. Η βαρέλα. Η βαρέλα αποτελείται από ένα οριζοντίως περιστρεφόμενο κύλινδρο. Ο κύλινδρος περιέχει σφαιρίδια και γεμίζεται μέχρις ενός ορισμένου ύψους με τα προς διασπορά υλικά, δηλαδή BINDER - PIGMENTS - SOLVENTS - πρόσθετα βοηθητικά. Ανάλογα με τη σκληρότητά του προς διασπορά PIGMENT χρησιμοποιείται βαρέλα χωρίς επένδυση της οποίας τα τοιχώματα είναι από μαγγανιούχο σίδηρο ή με επένδυση από πορσελάνη. Τα σφαιρίδια πάλι είναι είτε από CR-NI ή από στεατίτη και έχουν συνήθως διάμετρο 1/2! Εάν η βαρέλα δεν είναι εσωτερικώς επενδυμένη, λόγω της αναπτυσσόμενης από την τριβή θερμότητας

πρέπει να περιβάλλεται από μανδύα ψύξεως. Με την επαφή των σφαιριδίων μεταξύ των αλλά και με τα τοιχώματα περιστροφής της βαρέλλας δημιουργούνται επιφάνειες διολησθήσεων μεταξύ των οποίων λαμβάνει χώρα η τριβή των PIGMENTS.

Όπως παραστατικά φαίνεται εις το σχήμα 2 πάνω από μια ορισμένη ταχύτητα το "τρίψιμο" επιτυγχάνεται μάλλον διά κρούσεως λόγω της κατακρημνήσεως των σφαιριδίων μέσα εις τη βαρέλα. Εάν η ταχύτητα αυξηθεί ακόμα περισσότερο, τα σφαιρίδια λόγω της φυγοκέντρου δυνάμεως παραμένουν κολλημένα εις τοιχώματα της βαρέλλας με αποτέλεσμα να μη γίνεται καθόλου τρίψιμο. Είναι θεωρητικά δυνατόν να υπολογισθεί η κρίσιμος αυτή ταχύτης. Επίσης πρέπει να λεχθεί ότι, εκτός της περιπτώσεως της λειοτριβήσεως ορυκτών, αποφεύγεται η κατακρημνήσεις (CASCADING) διότι προκαλούνται σοβαρές φθορές εις τη βαρέλα. Γενικώς ιδεώδης είναι η ταχύτης εκείνη η οποία υψώνει τα σφαιρίδια 60-70σ από την οριζόντια, εις τρόπον ώστε να είναι δυνατή η επανακύλισης των σφαιριδίων.

Οι θεωρητικοί έχουν υπολογίσει την καλύτερη ταχύτητα περιστροφής ανά λεπτό με την εξίσωση $43,3 D-d$ όπου D =εσωτερική διάμετρος της βαρέλλας και d =η διάμετρος των σφαιριδίων. Αλλοιμ θεωρούν ως καλύτερη ταχύτητα αυτή που κυμαίνεται μεταξύ του 55-65% της κρίσιμου.

Αλλά το καλύτερο αποτέλεσμα, κατά περίπτωση, δεν εξαρτάται μόνο από την ταχύτητα περιστροφής, αλλά και από το είδος του PIGMENT, από το εάν η βαρέλα είναι εσωτερικώς επενδυμένη από το μέγεθος και από την ποσότητα των σφαιριδίων, από τον όγκο και

το ιξώδες του MILLBASE. Ως ευνοϊκότερος όγκος θεωρείται εκείνος ο οποίος είναι λίγο μεγαλύτερος από τον όγκο των διακένων που αφήνουν τα σφαιρίδια. Εάν όμως η βαρέλα είναι δυνατόν να αυξηθεί μέχρι του διπλασίου του όγκου των διακένων. Διά τον λόγο αυτό πειραματικά είναι δυνατόν να ευρεθεί η καλύτερη ταχύτης.

Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα χρησιμοποιήσεως της βαρέλλας. Τα πλεονεκτήματα είναι σοβαρά. Πρώτον δεν υπάρχει απώλεια διαλυτών, δεδομένου του ότι το σύστημα είναι κλειστό. Δεύτερον δεν απαιτείται επισταμένη παρακολούθηση κατά τη διάρκεια που η βαρέλα γυρίζει. Εις την πραγματικότητα είναι συνηθισμένη πρακτική η βαρέλα να γεμίζεται, να τα αφήνεται να γυρίζει όλη τη νύχτα και να αδειάζει το πρωί. Μειονεκτήματα: Είναι το γεγονός ότι η παραγομένη ποσότης πρέπει να είναι περίπου η ίδια κάθε φορά και το σπουδαιότερο η όλη διεργασία είναι δαπανηρά και χρονοβόρα. Επιπλέον υπάρχουν μεγάλες δυσκολίες κατά την εκκλιψιν εάν πρόκειται να γίνει αλλαγή από μία απόχρωση εις άλλη, ή από μία ποιότητα εις άλλη, εάν το σύστημα των BINDERS είναι διαφορετικό.

ATTRITOR: Ο ATTRITOR κατά βάση είναι ένας μη κινούμενος κατακόρυφος με μανδύα ψύξεως κύλινδρος από ανοξειδωτο που περιέχει υλικό τριψίματος (σφαιρίδια) με ένα κατακόρυφο, περιστρεφόμενο άξονα εις το μέσο με ράβδους εγκαρσίως στερεωμένους επ' αυτού.

Ο ATTRITOR εργάζεται συνήθως ανά παρτίδα (BATCH) και σπανίως ως μηχανή συνεχούς ροής. Τα προαναμειγμένα υλικά του MILLBASE παροχετεύονται εις τον

ATTRITOR, με αντλία η οποία χρησιμεύει και διά το άδειασμά του. Κατά μία άλλη τεχνική τίθεται εις τον ATTRITOR μέρος της ρητίνης, βοηθητικά και διαλύτες τόσοι, ώστε να καλυφθούν τα κενά και εν συνεχεία με τον ATTRITOR εν λειτουργία προστίθενται τα PIGMENTS. Εις τους ATTRITOR συνεχούς ροής το προαναμειγμένο υλικό παροχευεύεται από τη βάση του κυλίνδρου πάλι, και όταν φτάσει εις το ανώτερο σημείο ένα φίλτρο διαχωρίζει το υλικό από τα σφαιρίδια επιτρέποντας την εκροή του MILLBASE από την κατάλληλο υποδοχή. Η δημιουργούμενη θερμότης απάγεται την εκροή του MILLBASE από την κατάλληλο υποδοχή. Η δημιουργούμενη θερμότης απάγεται από το νερό και κυκλοφορεί μέσα εις τον μανδύα ψύξεως.

Χρησιμοποιούνται συνήθως κεραμικά σφαιρίδια διαμέτρου 1/2" έως 1/4". Σπανίως χρησιμοποιούνται σφαιρίδια από ανοξείδωτο. Οσο μικρότερα είναι τα σφαιρίδια τόσο τελειότερα είναι η διασπορά, αν και τα μικρά σφαιρίδια έχουν τη δυσκολία διαχωρισμού από το MILLBASE. Η μεγαλύτερη ταχύτης καθώς και τα περισσότερα σημεία επαφής περιορίζουν τον χρόνο λειοτριβήσεως εν σχέσει ως προς τον απαιτούμενο εις τις βαρέλες, έως και εις το 1/10.

Ο μηχανισμός με τον οποίο επιτυγχάνεται η διασπορά είναι παρεμφερής με τον αντίστοιχο της βαρέλας. Πλεονεκτήματα του ATTRITOR είναι: ο μικρός χώρος που καταλαμβάνει, η μεγάλη παραγωγικότης, το εύκολο καθάρισμα και συνεπώς η εύκολη αλλαγή από χρώμα εις χρώμα και η μικροτέρα ανάλωσης ενεργείας.

Μειονεκτήματα είναι η μεγάλη θερμότης που αναπτύσσεται και η ο-

ποία δεν απάγεται πάντοτε ικανοποιητικά από τον μανδύα ψύξεως.

KADY MILL ή μύλος κινητικής διασποράς. Εις το σχήμα παρατηρούμε μία εγκαρσία τομή του. Ο κύριος περιορισμός της χρήσεώς του είναι το ότι λόγω ακριβώς της αρχής της λειτουργείας του, δεν είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθεί παρά μόνο διά MILLBASE μικρού ιξώδους.

Κατά βάσιν πρόκειται περί ενός κατακορύφως στημένου κάδου από ανοξείδωτο με μανδύα ψύξεω, χαρακτηριστικού σχήματος. Εις το κέντρο του πυθμένας είναι τοποθετημένη η κεφαλή που αποτελείται από ένα ROTOR με εγκοπές ο οποίος γυρίζει πολύ γρήγορα μέσα από ένα STATOR επίσης με εγκοπές. Το διάκενο STATOR-ROTOR είναι πολύ μικρό.

Εις την πράξιν η κεφαλή σκεπάζεται με το BINDER και βοηθητικά και προστίθενται σιγά-σιγά τα PIGMENTS. Το μείγμα PIGMENTS/BINDER εκτινάσσεται με μεγάλη ταχύτητα από τις εγκοπές του STATOR. Τα τουτοιοτρόπως δημιουργούμενα ρεύματα χτυπούν εις τα τοιχώματα του κάδου, αναστρέφονται και περνούν πάλι από την κεφαλή. Η διασπορά που επιτυγχάνεται προέρχεται και από την τριβή των AGGLOMERATES μέσα εις τα στενά διάκενα αλλά και από την ενέργεια που ελευθερούται με την κρούσιν μέσα εις το STATOR.

Όπως ανεφέρθη το ιξώδες πρέπει να είναι χαμηλό και η αναλίσκομένη ενέργεια πολλή, πράγμα το οποίο έχει ως συνέπεια τη σημαντική αύξηση της θερμοκρασίας του μείγματος. Το KADY MILL δίδει γρήγορη διασπορά των PIGMENTS και είναι ιδιαίτερος κατάλληλο διά την παραγωγή χρωμάτων υδατικής δια-

σποράς.

Πλεονεκτήματα είναι η μεγάλη παραγωγικότης, η δυνατότης αποπερατώσεως της παρασκευής του χρώματος εις τον ίδιο κάδο. Μειονεκτήματα είναι όπως προαναφέρθη ότι το KADY MILL είναι ακατάλληλο διά φόρμουλες με πολλά στερεά ή διά PIGMENTS τα οποία είναι δύσκολο να διασπαρούν.

ΚΩΝΙΚΟΣ ΜΥΛΟΣ: Ο κωνικός μύλος είναι ο παλαιότερος τύπος μηχανής διασποράς που έχει χρησιμοποιηθεί διά την παραγωγή χρωμάτων. Με τον κωνικό μύλο είναι δυνατόν να κατεργαστούν χρώματα μικρού έως μέσου ιξώδους.

Η αρχή της λειτουργίας του είναι απλή. Δύο ομόκεντροι δίσκοι είναι τοποθετημένοι κάτω από ένα τροφοδοτικό άνοιγμα. Ο άνω παραμένει ακίνητος ενώ ο κάτω περιστρέφεται. Οι δίσκοι φέρουν εγκοπές. Διά να είναι δυνατή η αύξηση της ταχύτητος της ροής του υλικού, το μεταξύ των δίσκων άνοιγμα είναι ρυθμιζόμενο. Το υλικό εισάγεται προαναμειγμένο. Όπως είναι αναμενόμενο, αυξανόμενου του μεταξύ των δίσκων διακένου, αυξάνεται η παροχή, μειουμένης ταυτοχρόνως της διασποράς.

Επίσης η παροχή αυξάνεται αν μειωθεί το ιξώδες, αν αυξηθεί η ταχύτης περιστροφής ή αν η τροφοδοσία γίνεται υπό πίεση. Μια παραλλαγή των κωνικών μύλων, είναι οι μύλοι μεγάλης ταχύτητος με δίσκους κορουνδίου οι οποίοι χρησιμοποιούνται κυρίως όπως προαναφέρθη διά τη σταθεροποίηση χρωμάτων, ιδίως υδατικής διασποράς. Μια ομοιότητα προς τους προαναφερθέντας αλλά και προς το KADY MILL έχουν οι κολλοειδείς μύλοι, οι οποίοι επίσης χρησιμοποιούνται κυρίως διά σταθεροποίηση διασπορών.

Περί αρχών, στόχων και μέσων της συγχρόνου εκπαιδευσεως

† ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν.
ΤΖΑΦΕΤΑΣ*

(Τσιριντάνης, 1967 και Καζεπίδης 1991)

Θα πρέπει να σημειωθεί ιδιαίτε-
ρως ότι η χρησιμοποίηση του όρου
ανθρωπιστική παιδεία γίνεται υπό
την έννοια του εξανθρωπισμού και
όχι με τον γνωστό όρο, όπως θεμε-
λιώθηκε κατά τον 18ο αιώνα από
τους Διαφωτιστές και κυρίως από
τον Ρουσό. Με το σκεπτικό των
Διαφωτιστών, ο αγαθός άνθρωπος,
διαφεύγοντας από τον φυσικό του
κόσμο ταλαίπωρος, εισέρχεται σε
μια ατομοκεντρική κοινωνία, όπου
προέχει η ικανοποίηση των ανα-
γκών. Σε αντίθεση με την οφελιμι-
στική αυτή θέση, η "εξανθρωπιστική
παιδεία" θα πρέπει να στοχεύει
στην προσφορά, στην ταπείνωση
του εγωκεντρισμού και στην ανέλι-
ξη του πνεύματος, την αναζήτηση,
όπως τουλάχιστον υποδηλοί η ίδια
η έννοια άνθρωπος και όπως μας
δόθηκε από την πνευματική και πο-
λιτιστική μας κληρονομιά και την ί-
δια τη φύση μας.

Θα πρέπει να λεχθεί ότι η ανα-
φορά στους αρχαίους Έλληνες φι-
λόσοφους για το θέμα της παιδείας
δεν είναι τυχαία (Snell, 1960), καθό-
σον τότε, από τους προσωκρατι-
κούς καόμα φιλοσόφους, ετέθησαν
τα σχετικά ερωτήματα, στα οποία α-
πάντησαν κατά τρόπο αναμφισβή-
τητο ακόμα και σήμερα. Τότε ανα-
γνωρίστηκε η λογική φύση του αν-
θρώπου που συνυπήρχε όχι μόνο
ως αυτοσυντήρηση, αλλά και ως
κοινωνικότητα και ως προσπάθεια
ανεξίξεως, όπως η ίδια η έννοια αν-
θρώπος υποδηλώνει. Δεν είναι επί-
σης τυχαίο ότι ως προϋπόθεση παι-
δείας τέθηκε η αρχή της ελευθε-
ρίας, της ελεύθερης επιλογής του
ανθρώπου να αποκτήσει παιδεία
σαν αποτέλεσμα κοπιώδους προ-
σπάθειας σε συνθήκες όμως δυνα-
τής επιλογής, ενώ η ανάπτυξη του
κριτικού λόγου θεωρείται εξίσου ση-
μαντική προϋπόθεση, όπως σημειώ-
θηκε ήδη στην αναφορά του Πλάτω-
να. Ετσι, τίθεται και η σχεδόν πα-

Θεωρείται αναγκαίο, πριν υπει-
σέλθει κανείς στο κυρίως θέμα να
διεκρινισθούν μερικές βασικές και
συναφείς έννοιες, ώστε αφενός να
άποφευχθούν εννοιολογικές συγ-
χύσεις και αφετέρου να αναπτυχθεί
ο λόγος και οι συνακόλουθες προ-
τάσεις με σαφέστερο τρόπο.

Πρώτα απ' όλα μία διευκρίνιση
για την έννοια παιδεία που χρησιμο-
ποιείται συχνά και μάλλον κατανοη-
τά από το ευρύ κοινό, σε συνάφεια
με την ισοδύναμη έννοια μόρφωση,
που έχει πολύ γενικότερη σημασία
απ' ότι οι έννοιες εκπαίδευση, αγω-
γή, παιδαγωγική, διδασκαλία κλπ.
Σε ορισμένες ξένες γλώσσες ση-
μειώνεται αυτή η διάκριση, όπως
π.χ. στη γερμανική γλώσσα, όπου η
έννοια Bildung αποδίδει τις έννοιες
μόρφωση ή παιδεία, πλησιέστερα
μάλιστα προς τον πλατωνικό ορι-
σμό ως παιδεία αρετής, ενώ η έν-
νοια Erziehung αντιστοιχεί περισ-
σότερο προς την εκπαίδευση και α-
γωγή.

Οι έννοιες αυτές διαχωρίστηκαν
σαφώς από τον ίδιο τον Πλάτωνα,
π.χ. στους Νόμους, όπου κατά τη
συζήτηση μεταξύ του Κλεινία του
Κρητός, του Μεγίλλου του Λακεδαι-
μονίου και του Ξένου του Αθηναίου,
ο τελευταίος (στην ουσία ο Πλά-
των) λέγει: "...βασικό συντελεστή
της παιδείας λοιπόν, θεωρούμε την
ορθή παιδαγωγική που θα φέρει την
ψυχή του αναστρεφόμενου στην α-
γάπη εκείνου, που θα πρέπει, όταν
οριμάσει, να κατέχει πλήρως το α-
ντικείμενο της εργασίας του"1.

Διατυπώνει, όμως, αμέσως τη
διαλεκτική ερώτηση για την ορθό-
τητα της σκέψεώς του και συμπλη-

ρώνει: "Επομένως, όπως νομίζω,
δεν είναι σύμφωνη η γνώμη μας
προς την αντίληψη εκείνων που ε-
κλαμβάνουν την παιδεία, όπως εξε-
τέθη προηγουμένως, αλλά ότι είναι
κατεύθυνση προς την αρετή που
δημιουργεί στον πολίτη την επιθυ-
μία και την έφεση να γίνει τέλειος,
να διοικεί και να διοικείται σύμφωνα
με τις αρχές του δικαίου. Αυτή η α-
νατροφή όπως προσδιορίστηκε κα-
τά τη συζήτηση, θα ήταν επιθυμητό,
κατά τη γνώμη μου, να ονομάζουμε
σαν τη μόνη παιδεία, που δεν στρέ-
φεται στον πλουτισμό ή προς τη δύ-
ναμη για την επιβολή, ή να αποσκο-
πεί στην απόκτηση γνώσεων χωρίς
σύνεση και δικαιοσύνη, διότι είναι
βάνανυση και ανελεύθερη και δεν εί-
ναι καν αξία να ονομάζεται παι-
δεία"2.

Ετσι, θεμελιώνεται η ανθρωπι-
στική παιδεία, όπως θα έπρεπε να
την εννοούμε σήμερα, ως παιδεία ε-
λευθέρων ανθρώπων, παιδεία δικαί-
ου και αρετής με την κλασική έν-
νοια του όρου, όπου "Μέρη δε αρε-
τής δικαιοσύνη, ανδρεία, σωφροσύ-
νη, μεγαλοπρέπεια, μεγαλοψυχία,
ελευθερία, πραότητα, φρόνησης,
σοφία" (Αριστοτέλους, Ρητορική: Α,
9,3).

Δεν μπορεί κατ' αυτόν τον τρό-
πο η παιδεία να καθορισθεί με βάση
τις ατομικές αρχές ή ιδιοτροπίες,
ούτε καν ακόμα στο περιβάλλον
μιας ορισμένης κοινωνικής ομάδας,
αλλά με βάση πανανθρώπινες αρ-
χές που έχουν οικουμενικό χαρα-
κτήρα. Για τον λόγο αυτό δεν μπο-
ρεί να θεωρηθεί ότι η παιδεία έχει
στόχους ή σκοπούς, αλλά ότι η ίδια
αποτελεί αυτοσκοπό, είναι αρετή

**Αντίο δίψα.
Καλημέρα απόλαυση!...**

Refresh

Η φύση
στο ποτήρι σας!

Το μοναδικό σύστημα ηλεκτροφόρησης για αυτόματη ανάλυση πρωτεϊνών και νουκλεϊνικών οξέων. Αποτελείται από δύο μονάδες:

- * μονάδα διαχωρισμού κατάλληλη για κάθε τεχνική ηλεκτροφόρησης σε πηκτή αгарόζης ή πολυακρυλαμίδης
- * μονάδα εμφάνισης (χρώσης) των διαχωρισμένων ζωνών

Η λειτουργία των δύο μονάδων ελέγχεται από μικροεπεξεργαστή ο οποίος σε συνδυασμό με τη χρήση των έτοιμων πηκτών (PHASTGEL) εξασφαλίζει υψηλή ακρίβεια και επαναληψιμότητα.

Διαλέξτε το gel σας

Διαλέξτε το κατάλληλο PhastGel για την εφαρμογή σας. Τα PhastGel επιτρέπουν γρήγορους, υψηλής διακριτικής ικανότητας και επαναληψιμότητας διαχωρισμούς.

Δέκα διαφορετικοί τύποι gels πολυακρυλαμίδης (ομοιογενή, μεταβλητής συγκέντρωσης, υψηλής πυκνότητας και ισοηλεκτρικής εστίασης) διατίθενται σε ερμητικά σφραγισμένη συσκευασία.

Διαλέξτε την προγραμματισμένη μέθοδο διαχωρισμού

Μια απλή και εύχρηστη ρουτίνα προγραμματισμού σας εμφανίζει όλες τις παραμέτρους που πρέπει να προσδιορίσετε. Χάρη στον ενσωματωμένο μικροεπεξεργαστή μπορείτε να αποθηκεύσετε τις παραμέτρους για 9 διαφορετικές μεθόδους ηλεκτροφόρησης.

Το ενσωματωμένο τροφοδοτικό υψηλής τάσης και ο έλεγχος της διάρκειας της ανάλυσης από τον ολοκληρωτή τάσης/χρόνου εξασφαλίζουν επαναληψιμότητα ανεξάρτητα από τις διακυμάνσεις στην ένταση του πεδίου.

Οι τιμές των παραμέτρων λειτουργίας εμφανίζονται συνεχώς στην ψηφιακή (LCD) οθόνη.

Τοποθετήστε το gel και τις ταινίες με το buffer στη μονάδα διαχωρισμού.

Τοποθετήστε το gel που διαλέξατε στην κλίση της μονάδας διαχωρισμού. Δε χρειάζεται να χρησιμοποιήσετε buffers. Απλώς τοποθετείστε τις έτοιμες ταινίες με το buffer στους ειδικούς υποδοχείς στην άνοδο και την κάθοδο.

Επιλέξτε τη θερμοκρασία που είναι κατάλληλη για την εφαρμογή σας. Το ενσωματωμένο σύστημα θέρμανσης/ψύξης (Peltier) εξασφαλίζει ακρίβεια και επαναληψιμότητα στη θερμοκρασία της ανάλυσης.

Η μονάδα δέχεται ένα ή δύο gels ταυτόχρονα.

Χρησιμοποιήστε τη μονάδα αυτόματης εμφάνισης (χρώσης)

Όταν συμπληρωθεί ο διαχωρισμός, μεταφέρετε το gel στην αυτόματη μονάδα εμφάνισης για ταχεία χρώση των πρωτεϊνών. Η ταχύτητα εξασφαλίζεται από το πολύ μικρό πάχος των gels και τη θέρμανση των διαλυμάτων.

Η επαναληψιμότητα διασφαλίζεται με τον αυτόματο έλεγχο του χρόνου, της θερμοκρασίας και της ανάδευσης των διαλυμάτων. Διατίθενται ταμπλέτες Coomassie Blue και kit για Silver staining, το οποίο επιτρέπει ανίχνευση πρωτεϊνών σε συγκεντρώσεις έως 0,5 mg/μl. Μετά τη χρήση, τα αντιδραστήρια μπορούν να πεταχτούν ή να ανακυκλωθούν.

Φορτώστε τα δείγματά σας

Το σύστημα συνοδεύεται από χτένια των 6,8 και 12 δειγμάτων. Ένα ειδικό χτένι διατίθεται για προσδιορισμό της καμπύλης "φορτίο-pH" των πρωτεϊνών.

Με μια πιπέττα τοποθετείστε τα δείγματά σας σε ένα φιλμ παραφίνης. Βυθίστε το χτένι στις σταγόνες των δειγμάτων και τοποθετείστε το σε μια ειδική υποδοχή στη μονάδα διαχωρισμού.

Το χτένι θα εφαρμόσει τα δείγματα στο gel αυτομάτως, σύμφωνα με το πρόγραμμα που θα επιλέξετε.

Δείτε τα αποτελέσματά σας

Τα PhastGel είναι έτοιμα για αξιολόγηση ή για αποθήκευση.

Λόγω του μικρού πάχους τους στεγνώνουν πολύ γρήγορα χωρίς κίνδυνο καταστροφής. Καθώς η ζώνη διαχωρισμού είναι 3,8 X 3,3 cm, μπορούν να τοποθετηθούν σε πλαίσιο για slides 4 X 4 cm, και να προβληθούν σε μηχανή προβολής slides. Το σύστημα μπορεί να συμπληρωθεί με μια μονάδα ηλεκτροφορητικής μεταφοράς (blotting) σε μεμβράνες με τη "semi-dry" μέθοδο. Τα ποσοστά ανάκτησης των πρωτεϊνών υπερβαίνουν το 90%

ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ & ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

hund
electronics · optics · mechanics

Sceptor
SYSTEM

Falcon
Labware

HANNA
instruments

HACH

HAMILTON
the measure of excellence

varian

BBL

B-D

VG INSTRUMENTS

PROLABO
PRODUCTION

QBC
Centrifugal Hematology System

**ΜΙΑ ΣΩΣΤΑ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΗ ΣΥΛΛΟΓΗ
ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ**

Λ. Ιωνίας 36α - 174 56 ΑΛΙΜΟΣ
Τηλ.: 9967700

το ελληνικό όνομα
που εγγυάται την ποιότητα
διεθνώς από το 1930

ΒΡΕΦΙΚΑ - ΠΑΙΔΙΚΑ

- ΑΝΘΟΣ ΟΡΥΖΗΣ
- ΦΑΡΙΝ ΛΑΚΤΕ
- CREMITA
- ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ
- ΦΡΟΥΤΟΚΡΕΜΑ
- ΑΝΘΟΣ ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΥ

ΡΟΦΗΜΑΤΑ

- CAOTONIC

ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ

- ΜΠΕΣΑΜΕΛ
- ΑΛΕΥΡΙ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΧΡΗΣΕΙΣ
- ΚΟΡΝ ΦΛΑΟΥΡ

ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗ

- ΝΕΑ ΦΑΡΙΝΑ ΓΙΩΤΗΣ
- ΜΠΕΙΚΙΝ ΠΑΟΥΝΤΕΡ
- ΜΑΓΙΑ ΣΤΙΓΜΗΣ
- GARNI ΣΤΙΓΜΗΣ

- ΚΡΕΠΕΣ
- ΚΕΙΚ ΓΙΩΤΗΣ
- ΑΜΥΓΔΑΛΟΥ
- ΜΑΡΜΠΡΕ
- ΣΟΚΟΛΑΤΑΣ

ΕΠΙΔΟΡΠΙΑ

- ΤΟΥΡΤΑ ΓΙΩΤΗΣ
- ΤΑΡΤΑ ΦΡΟΥΤΩΝ ΓΙΩΤΗΣ
- ΜΙΛΦΕΪΓ ΓΙΩΤΗΣ
- ΠΡΟΦΙΤΕΡΟΛ ΓΙΩΤΗΣ

- ΑΝΘΟΣ ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΥ ΣΤΙΓΜΗΣ
- ΚΡΕΜΑ ΚΑΡΑΜΕΛΕ
- ΦΡΟΥΙ ΖΕΛΕ
- QUICK JEL
- SUPER MOUSSE
- ΔΙΠΛΕΣ
- ΛΟΥΚΟΥΜΑΔΕΣ

LIGHT

- ΦΡΟΥΙ ΖΕΛΕ LIGHT

ΓΙΩΤΗΣ Α.Ε. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΘΡΕΠΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ, ΚΗΦΙΣΟΥ 46-48, 104 42 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: (01) 5139 877 - 5146 913 - TELEX: 222285 ΥΟΤΙ GR - FAX: (01) 5129 442

ράλληλη προϋπόθεση της παιδείας που είναι η αντικειμενοποίηση (λογικοποίηση) της έννοιας, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως και όπως ετέθη από τον Ηράκλειτο στο απλοϊκό μιν, αλλά μεγάλης σημασίας για την εποχή του απόφθεγμα ότι "οικ εμεύ, αλλά του λόγου ακούσαντας" δηλαδή μην ακούτε τα λόγια μου αλλά τα επιχειρήματά του.

Χωρίς να θέλει κάποιος να περιορίσει την έννοια παιδείας σε καθαρά γνωσιολογικό επίπεδο, θα πρέπει να επισημαίνει ότι η γνώση, κύριο συστατικό της παιδείας, θα πρέπει να χαρακτηρίζεται και από το αξιολογικό της μέρος που είναι η αλήθεια, η βεβαιότητα - εμπιστοσύνη και το αποδεικτικό της. Επί πλέον η γνώση, ως στοιχείο της παιδείας, είναι αρετή που είναι όμως διδακτική και που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ακόμη και ως μετρητική τέχνη (Jaeger, 1939 και 1968, τόμος Β., Πλάτωνος Πρωταγόρας και Πλάτωνος Μένων).

Η γνώση, λοιπόν, όχι με την έννοια της πληροφορίας, που σήμερα θα μπορούσε να παρασχεθεί μηχανικά σε τεράστιες ποσότητες, ούτε ακόμα και υπό την έννοια της θετικής επιστημονικής γνώσεως, θα πρέπει να θεωρηθεί υπό το σκεπτικό της κατανοήσεως και της κριτικής.

Δεν είναι όμως παιδεία μόνο η επιστημονική γνώση, ούτε πολύ περισσότερο οι δεξιότητες που απαιτούν κυρίως σωματική συνεισφορά, αλλά αυτό που αναφέρει ο Πλάτων ως λόγο, δηλαδή "παιδεία είναι η έλξη και η διαπαιδαγώγηση των παιδιών προς τον λόγο, τον οποίο ο νόμος έχει αναγνωρίσει ως ορθό και τον οποίο οι περισσότεροι ενάντητοι και πρεσβύτεροι, λόγω της εμπειρίας τους, έχουν αποδεχθεί ότι όντως είναι σωστός"³.

Ως λόγος εν προκειμένω νοείται η αντικειμενοποίηση των αξιών του πολιτισμού, δηλαδή η γνώση της επιστήμης, το ωραίο της τέχνης, το

άγιον της θρησκείας, το χρήσιμο της τεχνικής κλπ.

Παρ' όλα αναφέρθηκαν, όμως, υπάρχει δυστυχώς και σε επίσημα κείμενα και σε ειδικούς ακόμα επιστήμονες μεγάλη σύγχυση μεταξύ των συναφών αυτών εννοιών, όπου ακόμα και στο Σύνταγμα των Ελλήνων αναφέρεται (άρθρο 16, παρ. 2) ότι η "παιδεία αποτελεί βασική απασχόληση του Κράτους,, έχει δε ως σκοπό την ηθική, πνευματική και φυσική αγωγή των Ελλήνων, την ανάπτυξη της εθνικής και θρησκευτικής συνειδήσεως και τη διάπλαση αυτών ως ελευθέρων και υπευθύνων πολιτών".

Προφανώς η έννοια παιδείας χρησιμοποιείται με την έννοια της εκπαίδευσης που, κατά τα γνωστά, αποτελεί διαδικασία για την απόκτηση παιδείας ελευθέρων και υπευθύνων πολιτών.

Η έννοια αγωγή διαφέρει από την έννοια εκπαίδευση, πολλώ δε μάλλον από την έννοια παιδεία, καθόσον επιδιώκει περισσότερο τη διαμόρφωση του χαρακτήρα και της συμπεριφοράς, σύμφωνα με αποδεκτές αρχές μιας κοινωνικής ομάδας.

Η αγωγή σαν διαδικασία παιδείσεως για μια σωστή παιδεία, σκοπεύει σε έναν τρόπο ζωής, του οποίου η ορθότητα είναι δεδομένη από τα μέλη της κοινωνίας, ιδιαίτερα δε από τους γονείς και τους δασκάλους.

Παράλληλα προς την έννοια αγωγή χρησιμοποιείται και η έννοια κοινωνικοποίηση, που υποδηλώνεται άλλωστε στο άρθρο του Συντάγματος, όπως μνημονεύθηκε προηγουμένως, σαν διαδικασία προσαρμογής -παιδείσεως προς τις αντιλήψεις, τη συμπεριφορά, τους κανόνες και τις αξίες της κοινωνικής ομάδας στην οποία ανήκει στο άτομο.

2. Αρχές της Εκπαίδευσης

Το "άμες δε γ' ασόμεθα πολλώ κάρρονες" πέραν των στόχων και του τρόπου διαπαιδαγωγήσεως, εξέφραζε μια συγκεκριμένη εκπαιδευτική αρχή. Η αρχή της ανελιξεως στην εκπαίδευση συνυπάρχει με την ίδια την έννοια άνθρωπος, όπως τουλάχιστον εισήχθη στο ομηρικό έπος.

Η έννοια της ανελιξεως θα πρέπει να διαχωρισθεί από τον όρο ανάπτυξη που χρησιμοποιείται από εκπαιδευτικούς και κυρίως οικονομολόγους. Η έννοια της ανελιξεως ενυπάρχει ήδη στον Αριστοτέλη στην τελεολογική του θεωρία σε αντίστοιχία με τα φυσικά φαινόμενα. Την ιδέα του ασπιάσθηκε σχεδόν το σύνολο των παλαιότερων και σύγχρονων παιδαγωγών, που επέδρασε ιδιαίτερως στη σύγχρονη επιστημονική σκέψη.

Παρά τη μεταφορική σκοπιμότητα των αριστοτελικών λόγων, πολύ δύσκολα θα μπορούσε να διατυπωθεί κανείς αντιεπιχειρήματα.

Κριτική ότι άλλο ο φυσικός και άλλο πνευματικός -ανθρώπινος κόσμος μάλλον υποδηλώνει έλλειψη κατανοήσεως και αντιμετώπιση του προβλήματος σε στενορούς παιδαγωγικούς χώρους. Ασφαλώς υπάρχει προβληματισμός με την αρχή της ανελιξεως, όσον αφορά, π.χ., στο ανώτερο πέρασ, στον τρόπο κλπ. Αυτό δεν είναι όμως λόγος αντιρρήσεων.

Ο άνθρωπος, ως ον λογικόν, επιζητεί όχι απλώς την εκμάθηση γνωστών πραγμάτων και λόγων από τους δασκάλους του, αλλά νέες γνώσεις με την άσκηση του πνεύματος και του σώματος. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να γίνει σύγχρονως, μια παρατήρηση, όσον αφορά τις θέσεις πολλών τεχνολόγων και οικονομολόγων που απαιτούν μια εκπαίδευση ικανή να φέρει τον εκπαιδευόμενο σε ανταγωνιστικό προβάδισμα, έτσι εννοούν την ανάπτυξη, σε σχέση με άλλους εκπαιδευόμενους. Χωρίς να παραβλέ-

πει κανείς τη σημερινή κοινωνικο-οικονομική πραγματικότητα, θα αποτελούσε σφάλμα για τη σημερινή κοινωνία η επίκληση μιας τέτοιας αρχής για καλύτερη εκπαίδευση.

Μία τέτοια αρχή θα ήταν ακόμα πιο εσφαλμένη εάν επικαλείτο από τους γονείς και τους δασκάλους, προκειμένου να δημιουργήσουν τους υπερανθρώπους που θα επιβληθούν.

Θεωρείται από πολλούς, ακόμα και θεωρητικούς της εκπαίδευσης, ότι η εκπαίδευση παρέχεται μόνο στο σχολείο και κατά τη διάρκεια της νεανικής ηλικίας, δίνοντας σωστά και συγκεκριμένα ποσοτικά στοιχεία. Αναφέρουν μάλιστα και σαν επιχείρημα το βασικό συμπέρασμα της Ψυχολογίας, ότι η μάθηση επιτυγχάνεται σε συγκεκριμένη πρώιμη ηλικία.

Δεν είναι μόνο το σχολείο, κυρίως στις δύο πρώτες βαθμίδες της δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης, ούτε μόνο η οικογένεια κατά τη διάρκεια της παιδικής ηλικίας που συμβάλλουν στη μόρφωση των στόχων. Η κοινωνία ολόκληρη αποτελεί σχολείο στο διηνεκές, όπως δέχονται, όχι μόνο οι ειδικοί της εκπαίδευσης, αλλά οι διαπρέψαντες στα γράμματα. Ο Περικλής, π.χ. στον Επιτάφιο αναφέρει: "...την πόλιν πάσαν της Ελλάδος παίδευσιν είναι".

Η αρχή της ελευθερίας στην εκπαίδευση αντιμετωπίζεται με σκεπτικισμό από πολλές πλευρές. Από τους συντηρητικούς εκπαιδευτικούς θεωρείται μερικές φορές ότι εγγίζει την ελευθεριότητα διδασκάλων και διδασκομένων.

Το παράδειγμα του πουλιού του Καζαντζάκη είναι ενδεικτικό στην περίπτωση αυτή. Το παράδειγμα μάλιστα επικαλούνται και οι λεγόμενοι "προοδευτικοί" για να καταδείξουν την αναγκαιότητα του αυτοσχεδιασμού που φθάνει όμως στα όρια της ασυδοσίας.

Στην προκειμένη περίπτωση ό-

μως δεν πρόκειται περί αυτού, αλλά για την ανάγκη ελεύθερης διαδόσεως των ιδεών και της αναζητήσεως της αλήθειας. Δεν νοείται, τουλάχιστον για ενήλικα, η άγνοια γνώσεων ή γεγονότων όσο απaráδεκτα και αν είναι αυτά. Η θέση του Μ. Βασιλείου στον παραινετικό λόγο "Προς τους νέους όπως αν εξ Ελληνικών ωφελούντο λόγων" είναι σαφέστατη, κατηγορηματική και πλήρως αποδεκτή. Εχοντας πλήρη γνώση το τι είναι το "ρόδον" παροτρύνει τους νέους την αποκοπή του με προσοχή για τυχόν αγκυλώσεις. Ο συμβολικός λόγος είναι προφανής. Η ανάπτυξη άλλωστε της κρίσεως του ενεργούντος υποκειμένου τον καθιστά ικανό για αξιολόγηση της νέας γνώσεως.

Η ανάπτυξη όμως της κρίσεως αποτελεί και το σοβαρότερο και το δυσκολότερο αντικείμενο της εκπαίδευσης. Υπό αυτή την άποψη θα πρέπει να δει κανείς την ανάπτυξη της βουλήσεως του ατόμου που θα πρέπει να γνωρίζει και να κρίνει το τι θέλει. Αυτή είναι άλλωστε και η ιδιοποιός διαφορά μεταξύ αλόγου ζώου και ανθρώπου. Συνεπώς δεν μπορεί να κατακρίνει κάποιος τέτοιου είδους θέσεις περί αναπτύξεως της βουλήσεως χωρίς βαθύτερη ανάλυση της θέσεως, οπότε στην περίπτωση αυτή κατακρίνεται ο ίδιος (Εξαρχόπουλος, 1927).

Υπάρχουν σήμερα συγγραφείς, εκπαιδευτικοί ή μη, που θεωρούν την ελευθερία της εκπαίδευσης σημαντικότερη από την ελευθερία του τύπου, καταφέρονται μάλιστα και εναντίον της ιδιοπεδωτικής δημόσιας εκπαίδευσης που, ενώ εισήχθη για να βοηθήσει τους οικονομικά αδύνατους να απολαμβάνουν ένα ανεκτό επίπεδο εκπαίδευσης, τελικά ενεργεί σαν δυσβάστακτο οικονομικό βάρος για πολλούς, υποχρεώνοντας αφενός μεν να πληρώνουν φόρους, για τη δημόσια εκπαίδευση, αφετέρου να δίνουν σημαντικά ποσά σε ιδιωτικά εκπαιδευτή-

ρια, προκειμένου τα παιδιά τους να τυχουν κάποιου επιπέδου εκπαίδευσης, λόγω αναποτελεσματικότητας της δημόσιας (Rothbard, 1927).

Υπάρχουν σήμερα συγγραφείς, εκπαιδευτικοί ή μη, που θεωρούν την ελευθερία της εκπαίδευσης σημαντικότερη από την ελευθερία του τύπου, καταφέρονται μάλιστα και εναντίον της ισοπεδωτικής δημόσιας εκπαίδευσης που, ενώ εισήχθη για να βοηθήσει τους οικονομικά αδύνατους να απολαμβάνουν ένα ανεκτό επίπεδο εκπαίδευσης, τελικά ενεργεί σαν δυσβάστακτο οικονομικό βάρος για πολλούς, υποχρεώνοντας αφενός μεν να πληρώνουν φόρους, για τη δημόσια εκπαίδευση, αφετέρου να δίνουν σημαντικά ποσά σε ιδιωτικά εκπαιδευτήρια, προκειμένου τα παιδιά τους να τυχουν κάποιου επιπέδου εκπαίδευσης, λόγω αναποτελεσματικότητας της δημόσιας (Rothbard, 1978).

Είναι περιττό να αναπτυχθεί οποιαδήποτε επιχειρηματολογία εναντίον της παρεμποδίσεως για τη διάδοση των ιδεών από ολοκληρωτικά καθεστώτα, όπου στο παρελθόν και σήμερα ακόμα εκάσαν ή παρεμποδίστηκε η κυκλοφορία βιβλίων, τα οποία τελικά κατέστησαν περισσότερο ελκυστικά για μόνο αυτό τον λόγο.

Η αρχή της ισότητας στην εκπαίδευση φαίνεται ότι αντιμάχεται την αρχή της ελευθερίας κάτω από μια επιπόλαια θεώρηση, καθόσον υποχρεώνει τους εκπαιδευόμενους σε μια στέρηση του δικαιώματος για εκπαίδευση, την οποία οι ίδιοι επιθυμούν. Δεν πρόκειται όμως περί αυτού, αλλά για ικανοποίηση των εκπαιδευτικών αναγκών των ατόμων, σαν αναφέρετο δικαίωμα που δικαιούται ο κάθε πολίτης και υποχρεώνεται να προσφέρει η οργανωμένη κοινωνία. Ισότητα στην εκπαίδευση σημαίνει ισότητα ευκαιριών και δεν σημαίνει ότι όλοι πρέπει να μαθαί-

νουν τα ίδια πράγματα, διότι τότε όντως δεν θα υπάρχει ελευθερία στην εκπαίδευση. Κάτι που δυστυχώς ισχύει στην εκπαιδευτική πολιτική του Ελληνικού Κράτους, όπου οι εκπαιδευόμενοι, από το βορειότερο άκρο της χώρας μέχρι το νοτιότερο, πρέπει να ακολουθούν το ίδιο ακριβώς εκπαιδευτικό και παιδαγωγικό πρόγραμμα, ανεξάρτητα από τις κοινωνικές, οικονομικές και γεωγραφικές συνθήκες. Το ίδιο ισχύει για τους εκπαιδευτές που δεν έχουν οποιαδήποτε δυνατότητα να διαφοροποιηθούν από τα εκάστοτε ισχύοντα εκπαιδευτικά προγράμματα, να συμβάλλουν με την προσωπικότητά τους, αναπτύσσοντας κάποια προσωπική πρωτοβουλία και να επιτύχουν, κατ' αυτό τον τρόπο, μια καλύτερη εκπαίδευση των μαθητών. Το ίδιο δυστυχώς ισχύει και για την τριτοβάθμια εκπαίδευση, όπου τα πάντα νομοθετούνται για τους πάντες, αδιαφορώντας για την υπάρχουσα διαφοροποίηση στην υποδομή και τις ιδιαιτερότητες του κάθε Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος.

3. Στόχοι της εκπαίδευσης

Κατά καιρούς διατυπώθηκαν διάφοροι στόχοι για την εκπαίδευση, ανάλογα με την κοινωνική υποδομή, την ιστορική συγκυρία, τις πολιτικές σκοπιμότητες και τον τρέχοντα προβληματισμό που μπορεί να είναι τεχνικός, οικονομικός, φιλοσοφικός κλπ.

Σήμερα ο προβληματισμός προέρχεται κυρίως από το τεχνολογικό χώρο και τον χώρο της οικονομίας, όπου ο άνθρωπος θεωρείται τεχνοκρατικό άτομο ή στοιχείο των οικονομικών μεταβολών, αντίστοιχα. Να σκεφτεί κανείς ότι στο χώρο των οικονομολογούντων ορίζεται συχνά σαν στόχος της εκπαίδευσης η μεγιστοποίηση του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος. Προφανώς ένας τέτοιος στόχος θα εξυπηρετούσε τις

εκπαιδευτικές διαδικασίες εκείνες που θα είχαν ένα θετικό οικονομικό αποτέλεσμα, ενώ θα παρέβλεπε ο,τιδήποτε δεν συμβάλλει στην οικονομική ανάπτυξη, δηλαδή, στην ακραία περίπτωση, οτιδήποτε περιλαμβάνεται στα πνευματικά ενδιαφέροντα του ανθρώπου, ακόμα δε και τα καλλιτεχνικά και πολιτισμικά. Κατ' αυτό τον τρόπο δεν περιλαμβάνεται στην εκπαιδευτική διαδικασία, ως μη αναγκαίο, ό,τι δεν συμβάλλει άμεσα στην παραγωγική διαδικασία, υπό την έννοια του προσκομιζόμενου οικονομικού κέρδους (Banfield, 1970).

Τα τεχνολογικά ιδρύματα από το άλλο μέρος, πειραματίζονται κυρίως στον χώρο της εφαρμοσμένης έρευνας και συγχρόνως διδάσκουν τα αποτελέσματα στους εκπαιδευόμενους, ενώ, τέλος, οι ανώτατες επαγγελματικές σχολές ασχολούνται κυρίως με την επιμόρφωση των υποψηφίων επαγγελματιών. Η διάκριση αυτή είναι απολύτως αναγκαία, ώστε αφενός να καθοριστεί η εκπαιδευτική πολιτική, αφετέρου δε να προσδιορισθεί η αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή και προπάντων το κατάλληλο προσωπικό.

Πλήρης οικονομική και εκπαιδευτική ανεξαρτησία της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης θα υπάρξει μόνο εάν αποκοπεί ο "ο ομφάλιος λώρος" της οικονομικής επιχορηγήσεως από την Πολιτεία. Τότε θα μπορέσουν να ισχύσουν οι κανόνες της αγοράς, όπου οι εκπαιδευόμενοι θα πληρώνουν για την εκπαίδευση που θα τους παρέχεται, λαμβάνοντας όμως τις αναγκαίες υποτροφίες από την ίδια την Πολιτεία ή άλλους φορείς, εφόσον όμως πληρούν ορισμένες εκπαιδευτικές και οικονομικές προϋποθέσεις.

Η αύξηση των εκπαιδευόμενων σε όλες τις βαθμίδες και τα είδη της εκπαίδευσης δεν σημαίνει μόνο εγγραφή περισσότερων νέων μαθητών, σπουδαστών ξκαι φοιτητών που ήδη σημειώνεται, απαιτώντας

νέες αίθουσες διδασκαλίας, περισσότερους εκπαιδευτές και καλύτερη οργάνωση. Η διοίκηση - διαχείριση και της μικρότερης σχολικής μονάδας, απαιτεί εκπαιδευμένο διοικητικό προσωπικό που προέρχεται σήμερα από τον εκπαιδευμένο διοικητικό προσωπικό που προέρχεται σήμερα από τον εκπαιδευτικό χώρο με τα γνωστά διοικητικά προβλήματα. Το προσωπικό αυτό, θα πρέπει να συνδυάζει διοικητικές και εκπαιδευτικές ικανότητες, προπάντων δε ικανότητες σχεδιασμού και ελέγχου της εκπαιδευτικής πολιτικής στο μικρό επίπεδο του σχολείου προκειμένου να αντιμετωπίσει δύο προκλήσεις: πρώτον, τη διδασκαλία νέων εκπαιδευτικών αντικειμένων, που συνδυάζονται κυρίως με τις νέες τεχνολογίες και άλλα νέα μαθησιακά αντικείμενα, και δεύτερον, τη δυνατότητα να απορροφήσει και να εντάξει ηλικιωμένους μαθητές, σπουδαστές και άλλους εκπαιδευόμενους στη σχολική του μονάδα. Αυτό το πρόβλημα θα λυθεί μόνο με την ειδική εκπαίδευση σε θέματα συγχρόνου μανατζμέντ και παιδαγωγικής των υποψηφίων διευθυντών. Η εκπαιδευτική διαδικασία σύμφωνα με τα σημερινά οικονομικά, κοινωνικά και εκπαιδευτικά δεδομένα, συνεχίζεται διά βίου. Η απαίτηση αυτή γίνεται εντονότερη στην τεχνολογική εκπαίδευση και στην τριτοβάθμια όπου αναζητούνται νέοι τρόποι σπουδών.

Η συνεχής εκπαίδευση, η συνεργασία με το οικονομικό περιβάλλον και η συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση αποτέλεσαν τα κύρια στοιχεία της εκθέσεως-υπομνήματος που υπέβαλε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο τελευταίο Συμβούλιο των Υπουργών Παιδείας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Με τα σημερινά δεδομένα το μεγαλύτερο και νεώτερο μέρος του φοιτητικού πληθυσμού θα χρειαστεί να συνεχίσει σε σύντομο χρονικό διάστημα την πανεπιστημιακή εκπαίδευση, ώστε να

ενημερωθεί στα νεώτερα επιτεύγματα ή σε άλλα αντικείμενα, προκειμένου να είναι παραγωγικότερο και αποτελεσματικότερο στην εργασία του. Οι απαιτήσεις της βιομηχανίας για νέες γνώσεις και εφαρμογές για αποδοτικότερη παραγωγή, οδήγησαν την Κοινότητα στην κατάρτιση του προγράμματος COMMET, το πρώτο στο πεδίο της προηγμένης κατάρτισης των επιστημόνων και της διαδόσεως των αποτελεσμάτων των ερευνών, προκειμένου, τελικά, να ενδυναμωθεί η σχέση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και βιομηχανίας.

Η συνεχής εκπαίδευση που αναφέρθηκε προηγουμένως απαιτεί, σε πολλές περιπτώσεις, νέες δομές σε θεσμικό επίπεδο με κοινή ώθηση από πολιτικές των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και με την ανταλλαγή εμπειριών και γνώσεων μεταξύ των εθνικών φορέων. Έτσι, θα απαιτηθούν σύντομα νέες ακαδημαϊκές δομές (π.χ. σπουδές εξ αποστάσεως, σπουδές με ωρολόγια προγράμματα σε ημέρες και ώρες αργιών κ.λπ.) με νέες παιδαγωγικές μεθόδους (π.χ. με τη βοήθεια και εκμετάλλευση των νέων τεχνολογιών, συνδυασμός έρευνας, μελέτης και σπουδών κ.λπ.) προκειμένου να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις της συνεχούς εκπαίδευσης.

Θα ήταν παράλειψη εάν στα σύγχρονα μέσα εκπαίδευσης δεν αναφερόταν και το θέμα της γλώσσας τόσο της εθνικής, όσο και των διεθνών. Η αναγκαιότητα για την εκμάθηση ξένων γλωσσών είναι δεδομένη για όλους, εκπαιδευόμενους, εκπαιδευτές, γονείς, υπεύθυνους επιχειρήσεων κλπ. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημανθεί η διαμόρφωση νέων προγραμμάτων και συγχρόνων μεθόδων σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης, ώστε να γίνει αποτελεσματικότερη η διδασκαλία και ευκολότερη η εκμάθηση των ξένων γλωσσών. Εκεί όμως που υπάρχει σοβαρό πρόβλημα, είναι η διδασκα-

λία και η εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, την οποία δυστυχώς δεν κατέχει σε ικανοποιητικό επίπεδο μεγάλο μέρος της ελληνικής νεολαίας.

Αυτοσχεδιασμοί του παρελθόντος, με ανυπαρξία συγκεκριμένων στόχων διαδασκαλίας, κακή διδασκαλία, ανειδίκευτο εκπαιδευτικό προσωπικό τέτοιο σημείο, ώστε να αδυνατεί να εκφραστεί και να γράψει τις σκέψεις του σε κάπως κατανοητό κείμενο. Είναι γνωστό ότι η μητρική γλώσσα αποτελεί τη βάση της εκπαίδευσης, διότι μέσω αυτής θα μάθει ο εκπαιδευόμενος τα άλλα γνωστικά αντικείμενα. Η ανάγκη για παιδεία θα ικανοποιηθεί μέσω της κατανόησης των λόγων και των κειμένων, συνεπώς μέσω της γνώσεως της ελληνικής γλώσσας και όχι μόνο μέσω της σκέψης. Η μητρική γλώσσα δεν είναι απλός μηχανισμός συνεννοήσεως αλλά στοιχείο της υπάρξεώς του που συνδέει το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον: είναι το γίνεσθαι κάθε ατόμου, κοινωνίας, έθνους και λαού. Συνεπώς θα πρέπει να ληφθεί ιδιαίτερη πρόνοια για την επίλυση του προβλήματος που αποτελεί άλλωστε και τη βάση του όλου εκπαιδευτικού προβλήματος.

Από το άλλο μέρος η ανάγκη που διακρίνει τους αλλοδαπούς ερευνητές, επιστήμονες και μαθητές για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας ελπίζεται ότι θα ικανοποιηθεί αφενός από το κοινοτικό πρόγραμμα LINGUA και αφετέρου και τα προσφάτως θεσπισθέντα, το Ίδρυμα Ελληνικού Πολιτισμού και το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

4. Προτάσεις

Έχοντας υπόψη τις πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στον τομέα της Εκπαίδευσης, αλλά και σε άλλους τομείς, όπως τουλάχιστον προκύπτει από τη συμφωνία του Μάαστριχτ, το κύριο πρό-

βλημα δεν είναι η απαίτηση για κάποια εκπαιδευτική πολιτική, που θεωρείται δεδομένη σε εθνικό επίπεδο. Το κύριο ζήτημα είναι οι συνθήκες που πρέπει να διαμορφωθούν, κυρίως στον χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ώστε να ενισχυθεί από τις δυνάμεις της κριτικής αξιολογήσεως η όσο γίνεται καλύτερη κατανομή των διαθέσιμων πόρων.

Τελικός στόχος θα πρέπει να είναι η επιτάχυνση της διαρθρωτικής προσαρμογής και η βελτίωση της αποδοτικότητας και ανταγωνιστικότητας των εκπαιδευτικών μονάδων, ιδιαίτερα δε της υλικοτεχνικής υποδομής και του εκπαιδευτικού δυναμικού. Με το σκεπτικό αυτό ο ρόλος της εκάστοτε πολιτικής ηγεσίας θα είναι να λειτουργεί με καθαρά επιτελικό χαρακτήρα, ως εκφραστής ιδεών, που, όταν εφαρμοσθούν, να ανοίγουν το δρόμο για τον εκσυγχρονισμό. Η ευθύνη όμως για την εξασφάλιση της αποδοτικότητας και της ανταγωνιστικότητας, σε επίπεδο πάντα εκπαιδευτικής μονάδας, θα πρέπει να βαρύνει τα ίδια τα εκπαιδευτικά ιδρύματα που θα πρέπει με τη σειρά τους να απαιτούν την εξασφάλιση από την Πολιτεία ενός σαφούς πλαισίου διοικητικό-οικονομικής και εκπαιδευτικής λειτουργίας.

Με όσα αναφέρθηκαν θα μπορούσε κάποιος να περιγράψει το πλαίσιο της καθαρά εκπαιδευτικής και της διοικητικό-οικονομικής πολιτικής, όσον αφορά την εκπαίδευση, σε εθνικό επίπεδο, έχοντας δεδομένη την υποστήριξη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, με βάση τα ακόλουθα στοιχεία:

1) Καθορισμός σταθερών και μακροπροθέσμων συνθηκών λειτουργίας όλων των εκπαιδευτικών μονάδων, όπου:

● Τα καθαρώς εκπαιδευτικά θέματα θα ανατεθούν είτε σε αρμοδίους επιστημονικούς - εκπαιδευτικούς φορείς που θα λειτουργούν αυτοτελώς υπό την εποπτεία, ό-

μως, του Υπουργείου Παιδείας, όσον αφορά την πρωτοβάθμια, τη δευτεροβάθμια και την τεχνολογική εκπαίδευση, είτε στα ίδια τα ΤΕΙ και ΑΕΙ, όσον αφορά την τριτοβάθμια εκπαίδευση.

● Τα διοικητικά - οικονομικά θέματα θα ανατεθούν σε υπηρεσιακούς παράγοντες σε τοπικό ή κεντρικό επίπεδο, με τάση όσον το δυνατόν μεγαλύτερης ελευθερίας στη διάθεση των σχετικών κονδυλίων (κατάργηση κωδικών κ.λπ.) και μεγαλύτερης αυτονομίας των διοικητικών τους επιλογών.

● Η εκάστοτε πολιτική ηγεσία θα περιορισθεί σε ένα καθαρά στρατηγικό ρόλο, μεταβιβάζοντας όλες τις εκτελεστικές αρμοδιότητες (κανονιστικού ή ατομικού περιεχομένου) σύμφωνα με τα άρθρα 101 και 102 του Συντάγματος. Με το σκεπτικό αυτό οι νομοθετικές ρυθμίσεις για την εκπαίδευση, ιδίως για την τριτοβάθμια, θα πρέπει να είναι γενικού και συνοπτικού χαρακτήρα.

● Ο κεντρικός προγραμματισμός θα γίνεται από ανεξάρτητο φορέα υπό την εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας και θα περιορισθεί μόνο στην ίδρυση, κατάργηση, σύμπτυξη ή ανάπτυξη των εκπαιδευτικών μονάδων, με βάση όμως καθαρά εκπαιδευτικά, επιστημονικά και εθνικά κριτήρια. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να καταβληθεί σοβαρή προσπάθεια επιλύσεως περιφερειακών προβλημάτων.

II) Υπό το πνεύμα του καταμερισμού των αρμοδιοτήτων της Πολιτείας σε μια στρατηγική κατεύθυνση, η άσκηση του ρόλου της θα πρέπει να γίνεται με σεβασμό των βασικών αρχών και στόχων της εκπαίδευσής και κυρίως με ικανοποίηση των γενικότερων εθνικών επιδιώξεων. Αυτές θα πρέπει να είναι αποδεκτές, αν όχι από το σύνολο, τουλάχιστον από ένα μεγάλο μέρος της κοινωνίας. Τέτοιες κατευθύνσεις θα μπορούσαν να είναι:

● Η ενίσχυση της διασυνδέσεως

της εκπαίδευσής και το οικονομικό, κοινωνικό και φυσικό περιβάλλον.

● Η αναβάθμιση του ρόλου του εκπαιδευτικού, με την εξασφάλιση ενός υψηλού επιπέδου κατάρτισης και μετεκπαιδύσεως του προσωπικού και ενός αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης, ανταξίου του λειτουργήματος που ασκούν.

● Η ενίσχυση της αυτοτέλειας των εκπαιδευτικών μονάδων, ώστε να ικανοποιηθούν οι ιδιαίτερες εκπαιδευτικές ανάγκες που πηγάζουν από το κοινωνικό ή φυσικό περιβάλλον και της πολιτιστικής παραδόσεως.

● Η διασφάλιση ενός ανταγωνιστικού περιβάλλοντος μεταξύ των εκπαιδευτικών μονάδων και αξιολόγηση του προσφερόμενου έργου.

● Η "εκμετάλλευση" της προσφερόμενης υποστήριξης από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, κυρίως μέσω του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

III) Τα συγκεκριμένα μέτρα που απαιτούνται για την υποστήριξη της εκπαιδευτικής και της διοικητικό-οικονομικής πολιτικής για την εκπαίδευση μπορούν να συνοψισθούν στα ακόλουθα:

● Σύνταξη μακροχρονίου προγράμματος εκσυγχρονισμού του θεσμικού πλαισίου, με κμαθορισμό των αρχών, των στόχων και των φορέων για τη χάραξη και εφαρμογή της εκπαιδευτικής πολιτικής και συγχρόνως της οργανωτικής διαρθρώσεως των διοικητικών - οικονομικών υπηρεσιών. Απαραίτητη προϋπόθεση για την εφαρμογή του προγράμματος αποτελεί η πολιτική συναίνεση.

● Εκσυγχρονισμός της λειτουργίας των εκπαιδευτικών μονάδων όλων των βαθμίδων, με τη σύνταξη νέων εκπαιδευτικών προγραμμάτων και κανονισμών εσωτερικής λειτουργίας που θα στηρίζονται στη συναίνεση τόσο των εκπαιδευτών και εκπαιδευομένων, όσο όμως και

του κοινωνικού περιβάλλοντος που για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια τουλάχιστον εκπαίδευση θα έχει πρωταρχικό ρόλο.

● Σύνταξη προγράμματος μετεκπαιδύσεως του προσωπικού στο διηνεκές που θα συνδυασθεί με μέτρα οικονομικής υποστηρίξεως και αναβαθμίσεως του ρόλου του εκπαιδευτικού.

● Ανακατανομή των εκπαιδευτικών μονάδων γεωγραφικά, με βάση επιστημονικά, περιφερειακά και εκπαιδευτικά κριτήρια και με στόχο την αποδοτικότερη συμμετοχή των εκπαιδευομένων. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να συνδυασθούν με ένα πρόγραμμα περιφερειακής υποστηρίξεως, κυρίως με την ανάπτυξη των επικοινωνιών, σύμφωνα με διεθνή ερευνητικά αποτελέσματα.

● Ανακατανομή της παρεχομένης εκπαίδευσής προς τις διάφορες κατευθύνσεις και βαθμίδες, ώστε να υπάρξει ορθολογικότερη ικανοποίηση της ζήτησεως από την αγορά εργασίας και των εθνικών αναγκών.

● Παράλληλη ανάπτυξη της τεχνολογικής ικανότητας και του ανθρωπιστικού πνεύματος των εκπαιδευομένων με κατάλληλο εξοπλισμό των εκπαιδευτικών μονάδων, την εξεικίκευση των εκπαιδευτικών και τον πρωιμότερο προσανατολισμό των εκπαιδευομένων προς στις επιθυμητές κατευθύνσεις.

● Συγκεκριμένα μέτρα για τη διασύνδεση της εκπαίδευσής με το οικονομικό περιβάλλον που μπορεί να αρχίζει από την πρωτοβάθμια εκπαίδευση με την ανάπτυξη των δεξιοτήτων των μαθητών, την ενασχόληση με το αγροτικό περιβάλλον, την ιδιαίτερη ανάπτυξη της επαγγελματικής εκπαίδευσής κ.λπ.

Τελειώνοντας, θα πρέπει να τονισθεί η απαιτούμενη συνεισφορά όλων των ενδιαφερομένων για θέματα παιδείας, επιστημόνων όλων των εκπαιδευτικών κλάδων, ίδια με των παιδαγωγών. Με το σκεπτικό

αυτό οι συλλογικοί φορείς με τις εμπεριστατωμένες εισηγήσεις, τα συμπεράσματα των σχετικών συνεδρίων, και της κεκτημένης εμπειρίας, θα συμβάλλουν στον εκσυγχρονισμό της εκπαίδευσως στην Ελλάδα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ - ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

1. Banfield, C. Edward: "The Unheavenly City", Little Brawn & Co, Boston 1970.
2. Βρυχέα Α. και Κ. Γάβρογλου: "Η ίδρυση των νέων πανεπιστημίων", άρθρο στο περιοδικό ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ, τεύχος 3, 1985.
3. Γεωργούσης, Π.: "Ο Προσδιορισμός των Εκπαιδευτικών Σκοπών", Ελληνο-Χριστιανική Αγωγή, σελ. 243, 1980.
4. Δενδρινού - Αντωννάκη, Ν.: "Παιδεία", Λήμμα στη Μεγάλη Παιδαγωγική Εγκυκλοπαίδεια, εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1968.
5. Εξαρχόπουλος, Ν.: "Εισαγωγή εις την Παιδαγωγική", 2η έκδοση, Αθήνα 1927.
6. Jaeger, W.: "The Ideas of Greek Culture", vol. I, II, III, Oxford, 1939, μετάφραση με τον τίτλο "Παιδεία, Η Μόρφωση του Ελληνος Ανθρώπου", εκδ. Παιδεία, Αθήνα 1960.
7. Καζεπίδης, Τ.: "Η Φιλοσοφία της Παιδείας", Εκδ. Βάνιας, Θεσσαλονίκη 1991.
8. Μπαμπινιώτης, Γ.: "Παιδεία και Πολιτισμός", άρθρο - επιφυλλίδα στην εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ, 18-10-1992.
9. Παπαθανασόπουλος, Δ.: "Σχεδιασμός περί της Φιλοσοφίας της Παιδείας", Ελληνοχριστιανική Αγωγή, σελ. 17, 1974.
10. Πεσμαζόγλου, Σ.: "Η Παιδεία προϋπόθεση ανάπτυξης", Οι κ. Ταχυδρόμος, σελ. 135-138, τεύχος 3ης Μαρτίου 1988.
11. Ράμφος, Στέλιος: "Τι είδος ανθρώπου προάγει η παιδεία μας", σειρά άρθρων στην εφημερίδα Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ από 28/9 μέχρι 9/10/86.
12. Snell, Bruno: "The Discovery of the Mind: The Greek Origins of European Thought", Harper and Brothers, New York 1960.
13. Τζιαφέτας, Γεώργιος: "Εκπαίδευση και Νέες Τεχνολογίες", περιοδικό RAM, σελ. 122-124, τεύχος Σεπτεμβρίου 1989.
14. Τσάτσος Κων/νος: "Παιδεία και Γλώσσα", εκδ. Αστρολάβος / Ευθύνη, Αθήνα 1986.
15. Τσιριντάνης, Αλ.: "Εμπρός εις την κρίσιμον καμπήν - ένα Μήνυμα", έκδοση από το περιοδικό Συζητήσεις για το Κέντρο Ελληνικού Πολιτισμού, Αθήνα 1967.
16. UNESCO: "Η συμβολή της Παιδείας στην πολιτισμική ανάπτυξη", εισήδηση - υπόδειξη στην 43η διάσκεψη για την Παιδεία, Γενεύη 14-19 Σεπτεμβρίου 1992.

* Ο Γ.Ν. Τζαφέτας Απεβίωσε την 27.2.1993. Υπήρξε Αναπληρωτής καθηγητής του ΕΜΠ με ειδίκευση στον τομέα του πληθυσμιακού σχεδιασμού. Υπήρξε Αντιπρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Δημογραφικών Μελετών και γραμματέας του Ιδρύματος για την Αντιμετώπιση του Δημογραφικού Προβλήματος. Συνέγραψε 80 επιστημονικές εργασίες και 15 επιστημονικά συγγράμματα και μελέτες.

Διαφημιστείτε από τις σελίδες του περιοδικού...

Χημικά Χρονικά

Αξιοποιείτε τους νέους τρόπους προβολής των προϊόντων σας
Τηλεφωνείτε στα Χημικά Χρονικά

ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ
Κάνιγγος 27, Τηλ. 36.21.524 - 36.32.1151

14^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΧΗΜΕΙΑΣ

Πραγματοποιήθηκε τον Μάρτιο, στο Ευγενίδιο Ιδρυμα το 14ο Πανελλήνιο Συνέδριο Χημείας.

Το Συνέδριο που, όπως κάθε χρόνο, διοργάνωσε η Ένωση Ελλήνων Χημικών, είχε ως θέμα τη Χημεία και Βιομηχανία τροφίμων στην Ενιαία Ευρωπαϊκή Αγορά.

Στη διάρκεια του συνεδρίου μίλησαν πολλοί και διακεκριμένοι χημικοί αλλά και κρατικά στελέχη, εκπρόσωποι της βιομηχανίας, καθηγητές και άλλοι. Υπήρξαν πολλαπλές παρεμβάσεις ενώ διεξήχθησαν και τρεις συζητήσεις στρογγυλής τραπέζης.

Ενδεικτικό του κλίματος και της απήχησης που είχε το Συνέδριο είναι το άρθρο της έγκριτης οικονομικής εφημερίδας "ΤΟ ΚΕΡΔΟΣ", της δημοσιογράφου Χρύσας Γεωργιανάκη, το οποίο και αναδημοσιεύουμε.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΧΗΜΕΙΑΣ

Το νομικό πλαίσιο, που διέπει την παραγωγή, την κυκλοφορία και τον έλεγχο των τροφίμων χαρακτηρίζεται από πολυαρχία και πολυπλοκότητα, με αποτέλεσμα να σημειώνονται σημαντικές καθυστερήσεις στην εφαρμογή των σχετικών κανόνων με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Η κατάσταση αυτή οφείλεται, κυρίως, στο γεγονός ότι, με τη νομοθεσία τροφίμων εμπλέκονται πολλά συναρμόδια υπουργεία και υπηρεσίες.

Ειδικότερα, με το θέμα αυτό ασχολούνται το Γενικό Χημείο του Κράτους, το οποίο υπάγεται στο υπουργείο Οικονομικών το υπουργείο Γεωργίας, το υπουργείο Εμπορίου, το Υπουργείο Δημόσιας Τάξεως μέσω της Αγορανομίας και ο ΕΟΦ (Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων), που υπάγεται στο υπουργείο Υγείας και Κοινωνικών Υπηρεσιών.

Επιπλέον, ο υπαρπασμός αρμοδιοτήτων από υπηρεσία σε υπηρεσία, που συχνά παρατηρείται επιβαρύνουν ακόμη περισσότερο την όλη κατάσταση.

Η διαπίστωση αυτή, η οποία επανειλημμένα έχει επισημανθεί από τη Βιομηχανία Τροφίμων, προκύπτει από τις εισηγήσεις, που έγιναν στο πλαίσιο του 14ου Πανελληνίου Συνεδρίου Χημείας, που πρόσφατα διοργανώθηκε, από την Ένωση Ελλήνων Χημικών με θέμα "Χημεία και Βιομηχανία Τροφίμων στην Ενιαία Ευρωπαϊκή Αγορά".

Με βάση, τα όσα επισημάνθηκαν στη διάρκεια του συνεδρίου προκύπτουν, επίσης, οι ακόλουθες γενικές διαπιστώσεις:

Παρατηρείται αδικαιολόγητη δημιουργία νέων εργαστηρίων, καθώς επίσης έλλειψη έμφυχου δυναμικού.

Δεν υπάρχει ορθή ροή προς την επίλυση των προβλημάτων όπως, συλλογή γνώμων, επεξεργασία, διατύπωσή τους, προβολή, προώθηση των θέσεών μας κυρίως σε κοινοτικό επίπεδο.

Η καθυστέρηση από πλευράς ΕΟΚ της έκδοσης κανονισμών μετά την απελευθέρωση (από 1/193) της Διακίνησης Εμπορευμάτων έχει επιφέρει σύγχυση στους αρμόδιους κρατικούς φορείς, ενώ καθίσταται αναγκαία η προσαρμογή της χώρας μας στα νέα δεδομένα,

της επιθεώρησης, ελέγχου, δειγματοληψίας και ανάλυσης των κυκλοφορούντων τροφίμων.

Αναγκαία, θεωρείται επίσης, η καθιέρωση διαδικασίας ελέγχων (σαφών και συγκεκριμένων) από φορέα ελέγχου, από Οργανισμό Πιστοποίησης, καθώς και η καθιέρωση συστήματος προληπτικού και κατασταλτικού ελέγχου.

Οι μέχρι 31/12/92 άξονες της πολιτικής ελέγχου στην Ελλάδα ήταν αυξημένη κάθετη νομοθεσία των επί μέρους τροφίμων, συχνές αυτοαναιρέσεις της, έλλειψη συ-

ντονιστικού οργάνου για την καταπολέμηση της νοθείας, έλεγχοι πριν την έγκριση κυκλοφορίας ενός τροφίμου, έλεγχοι μετά την κυκλοφορία του.

Παρατηρούνται συχνά ελλείψεις ελέγχου, λόγω έλλειψης προσωπικού και εξοπλισμού και αδυναμίας τήρησης καλής πρακτικής. Επίσης παρατηρείται ελλιπής παρακολούθηση των κοινοτικών κανονισμών και μειωμένη αποτελεσματικότητα.

Η ΕΟΚ επιλέγει πλέον την τακτική εκδόσεως κυρίως μόνο ορι-

ζόντιων διατάξεων και ασκεί έλεγχο σε όλες τις φάσεις (παραγωγή, διάθεση, διακίνηση, σημεία πώλησης) των τροφίμων.

Η βιομηχανία ζητά τη θεσμική συμμετοχή της στις συζητήσεις και στη λήψη των αποφάσεων, ενώ είναι πρώτη ενδιαφερόμενη σε θέματα διασφάλισης ποιότητας, οργανώνοντας δικούς της μηχανισμούς και προσπαθώντας να βρει τρόπους επιβεβαίωσής τους (π.χ. ISO 9000).

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΧΗΜΙΚΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Ο *Σύνδεσμος Χημικών Θεσσαλίας* στα πλαίσια της έκθεσης τροφίμων και ποτών που έγινε στο Εκθεσιακό Κέντρο του Δήμου Βόλου 3-7 Φεβρουαρίου 1993 πραγματοποίησε τις εξής εκδηλώσεις:

2) Ελαβε μέρος με δικό του περιήπτερο στην Έκθεση με σκοπό την ενημέρωση του καταναλωτικού κοινού σε θέματα τροφίμων. Συγκεκριμένα μοιράστηκαν στο κοινό δύο ενημερωτικά φυλλάδια.

Το πρώτο είχε τίτλο "ΧΗΜΕΙΑ και ΔΙΑΤΡΟΦΗ" και αφορούσε το ρόλο του Χημικού στην παραγωγή και τον έλεγχο των τροφίμων. Το δεύτερο είχε τίτλο "ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ" και έδινε συμβουλές στους καταναλωτές για τη συντήρηση και τον έλεγχο των τροφίμων αλλά και επεσήμαινε περιπτώσεις παραπλάνησης που πραγματικά έχουν συμβεί στο Νομό μας.

Για την έκδοση του δευτέρου φυλλαδίου συνεργάστηκαν ο Σ.Χ.Θ., η Χημική Υπηρεσία Βόλου και η Διεύθυνση Εμπορίου Νομού

Μαγνησίας.

2) Πραγματοποίησε στις 4 Φεβρουαρίου 1993 διαλέξεις με θέματα:

α) "Ο ρόλος του Γενικού Χημείου του Κράτους στην προστασία του καταναλωτή" με εισηγητή τον κ. Δημήτρη Κατσέμη, διευθυντή Χημικής Υπηρεσίας Βόλου.

β) "Πρόσθετα τροφίμων" με εισηγητή τον κ. Θόδωρο Καραγιάννη, Δρ Χημικό.

γ) "Ελαιόλαδο και υγεία" με εισηγητή τον κ. Αριστοτέλη Κανλή, τμηματάρχη Χημικής Υπηρεσίας Βόλου.

Η επιτυχία των διαλέξεων ήταν τέτοια, τόσο από πλευράς προσέλευσης όσο και από πλευράς εποικοδομητικού διαλόγου, ώστε αισθανόμαστε την υποχρέωση να τις επαναλάβουμε.

Επίσης θα συνεχίσουμε την ενημέρωση των καταναλωτών με έκδοση ενός νέου φυλλαδίου, με άρθρα στις εφημερίδες και με διαλέξεις που θα περιλαμβάνουν νέα θέματα τροφίμων.

Την έναρξη των εργασιών των σεμιναρίων κήρυξε ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Οικονομικών κ. Απόστολος Αναστασόπουλος, ενώ προλόγισε ο Ειδικός Γραμματέας του Γενικού Χημείου του Κράτους κ. Παναγιώτης Κορογιαννάκης, ο οποίος μετέφερε και μήνυμα του κ. Γιάννη Παλαιοκρασσά, Επιτρόπου Περιβάλλοντος της Ε.Ο.Κ.

Ο κ. Ντελ Μπίνο, επί κεφαλής της αρμόδιας Διεύθυνσης Βιομηχανίας - Πυρηνικής Ασφάλειας και Περιβάλλοντος της Ε.Ο.Κ. τόνισε την πολιτική σημασία που αποδίδει η Κοινότητα στην προστασία του ευρωπαϊκού πληθυσμού και του περιβάλλοντος από την αλόγιστη χρήση χιλιάδων χημικών προϊόντων.

Γι' αυτό και προχώρησε, η Κοινότητα, στην υιοθέτηση διατάξεων και κανονισμών, η εφαρμογή των οποίων θα περιορίσει στο ελάχιστο μεγάλα ατυχήματα από τη χημική, βιομηχανία, καθώς και βλάβες της υγείας των ανθρώπων από τη χρήση ή τη διασπορά ουσιών, που μπορούν να προκαλέσουν καρκίνο ή άλλες μη αντιστρεπτές και δυσάρεστες επιπτώσεις.

Ο κ. Πάτρικ Μάρφι, συντονιστής της ομάδας για τα χημικά προϊόντα στην ίδια υπηρεσία της ΕΟΚ, περιέγραψε το πλέγμα της συγκεκριμένης κοινοτικής νομοθεσίας και τον τρόπο, που η νομοθεσία αυτή συνεργάζεται με άλλες νομοθετικές δραστηριότητες για την προστασία των εργαζομένων στο εργασιακό περιβάλλον, την προστασία των φυσικών αποδεκτών (ποτάμια, λίμνες, θάλασσες), καθώς επίσης και τη σωστή αγροτική πρακτική για τον περιορισμό των φυτοφαρμάκων, ώστε να έχουμε καλύτερη και υγιεινότερη τροφή.

Για το θέμα των πρόσθετων των τροφίμων -εξήγησε ότι Κοινότητα έχει θεσπίσει με αυστηρά κριτήρια καταλόγους επιτρεπομένων προϊόντων (Προϊόντα Ε) για τα οποία υπάρχει επιστημονική τεκμηρίωση ότι στις ποσότητες που χρησιμοποιούνται δεν αντιπροσωπεύουν κανέναν απολύτως κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία συμπεριλαμβανομένων και των ατόμων που έχουν ειδικές ευαισθησίες.

Ιδιαίτερη έμφαση υπάρχει στο θέμα της διατροφής των βρεφών, του βρεφικού πληθυσμού και των παιδιών που βρίσκονται σε ανάπτυξη. Λεπτομέρειες για την εφαρμογή της νομοθεσίας των επικίνδυνων ουσιών γνωστοποίηση νέων χημικών ουσιών, ταξινόμηση και επισήμανση νέων και παλαιών χημικών ουσιών, έδωσαν στη συνέχεια ο κ. Αρντ, προϊστάμενος της αρμόδιας υπηρεσίας ελέγχου της Γερμανίας και ο κ. Χαρτ. εμπειρογνώμονας, επιστημονικός συνεργάτης της Κοινότητας.

Ο κ. Τσιγαρίδας, σύμβουλος - συνεργάτης της Κοινότητας, παρουσίασε όλο το πλαίσιο της ζετούς συνεργασίας (με πόρους της Κοινότητας) μεταξύ της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος του Γενικού Χημείου του Κράτους και της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος της ΕΟΚ, προκειμένου όλο το πακέτο της νομοθεσίας για τις επικίνδυνες ουσίες και τα παρασκευάσματα να εφαρμοστεί με επιτυχία βάσει συ-

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΕΣ ΧΗΜΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Τετρακόσιοι και πλέον εκπρόσωποι του παραγωγικού κόσμου και άλλων φορέων, παρακολούθησαν, τον Μάρτιο, τις εργασίες των σεμιναρίων για τις επικίνδυνες χημικές ουσίες και παρασκευάσματα, που συνδιοργάνωσαν το ΓΧΚ και η ΧΙ Γεν. Διεύθ. περιβάλλοντος των ΕΚ.

νεργασίας των αρμοδίων φορέων του Δημοσίου και της Ιδιωτικής Πρωτοβουλίας, για την εξασφάλιση των ευεργετικών αποτελεσμάτων στην προστασία του πληθυσμού και του περιβάλλοντος.

Οι εισηγητές δεν παρέλειψαν να αναφέρουν ότι:

-Για την προστασία του πληθυσμού της Ευρώπης και του Περιβάλλοντος, η Κοινότητα έχει υιοθετήσει πλήρη νομοθεσία, η οποία περιλαμβάνει την υποχρέωση της αναγνώρισης των κινδύνων και της προειδοποίησης του κοινού και γενικότερα του χρήστη, για να προστατεύσει τον εαυτό του να είναι ασφαλής και να προστατέψει και το περιβάλλον από τη διαρροή, τυχόν ατύχημα ή αντικανονική διάθεση στο περιβάλλον.

Αυτό σημαίνει ότι όλα τα χημικά προϊόντα και τα προϊόντα στα οποία συμμετέχουν, όπως τα χρώματα, τα απορρυπαντικά, τα βερνίκια, οι τυπογραφικές μελάνες, θα πρέπει να επισημαίνονται με ευθύνη των παραγωγών ή των εισαγωγέων, διότι διαφορετικά αποσύρονται από την αγορά.

Με την έναρξη λειτουργίας της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς, οι εναρμονισμένες συνθήκες επισημάνσης αποκτούν ιδιαίτερη σημασία για την ανταγωνιστικότητα των ελεύθερα κυκλοφορούντων προϊόντων και κυρίως για την προστασία του ευρωπαϊκού χώρου από την παράνομη εισαγωγή προϊόντων από τρίτες χώρες, που δεν είναι σύμφωνα με τη νομοθεσία αυτή.

45η ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΛΑΙΩΝ, ΛΙΠΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΤΗΣ ΙΥΡΑΚ (Βουδαπέστη, 1992)

Η 45η ετήσια συνάντηση της Επιτροπής Ελαίων, Λιπών και Παραγώγων της ΙΥΡΑΚ (COMMISSION VI.3) έγινε στη Βουδαπέστη 1 Σεπτεμβρίου του 1992.

Εκτός από τα τιτλούχα μέλη παρέστησαν εθνικοί αντιπρόσωποι από την Ισπανία, ΗΠΑ, Ελλάδα, Βραζιλία, και εταίροι (ASSOCIATE MEMBERS) από την Ιαπωνία, Δανία, Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο, Φινλανδία.

Επίσης παρατηρητές από Ουγγαρία, Σουηδία, Τσεχοσλοβακία και εκπρόσωποι οργανισμών και εταιρειών όπως FOSTA (FEDERATION OF OILS, SEEDS AND FATS ASSOCIATION), AOCS (AMERICAN OIL CHEMISTS SOCIETY) και PORIM (PALM OIL RESEARCH INSTITUTE OF MALAYSIA).

Την Ένωση Ελλήνων Χημικών Εκπροσώπησε ο καθηγητής κ. Μποσινός. Μερικά από τα σπουδαιότερα θέματα που συζητήθηκαν στη συνάντηση είναι:

1. Προσδιορισμός TRANS λιπαρών οξέων με αεριοχρωματογραφική ανάλυση σε τριχοειδείς στήλες.

Ο συντονιστής της ομάδας

Δρ DIEFFENBACHER τόνισε ότι προς το παρόν υπάρχουν προβλήματα με την ταυτοποίηση κορυφών στα υδρογονωμένα έλαια γι' αυτό δεν έγινε ακόμα μια διεργαστηριακή έρευνα (COLLABORATIVE STUDY). Τα προβλήματα για την προτυποποίηση της μεθόδου θα λυθούν όταν καταστεί δυνατή η απόλυτη προτυποποίηση των συνθηκών ανάλυσης και της αξιολόγησης των αποτελεσμάτων από την ολοκλήρωση των κορυφών των χρωματογραφημάτων. Το ίδιο ισχύει και για την παρασκευή των μεθυλεστέρων και προτύπων.

Ανετέθη στο συντονιστή να καθορίσει τις συνθήκες της ανάλυσης και να αποστείλει δείγματα υδρογονωμένων ελαίων στα μέλη της ομάδας εργασίας.

Η μελέτη πλην των άλλων θα ελέγξει κατά πόσον η μετεστεροποίηση με μεθοξείδιο του νατρίου είναι πλήρης.

2. Ανίχνευση επιμόλυνσης από προηγούμενο φορτίο [CROSS CONTAMINATION] εωδίων ελαίων.

Ο εκπρόσωπος της FOSFA παρουσίασε τα αποτελέσματα

μιας δεύτερης διεργαστηριακής μελέτης τα οποία από στατιστική άποψη ήταν πιο σωστά (περισσότερα δείγματα, καλύτερες τιμές συντελεστή μεταβλητότητας).

Ο συντονιστής επίσης ανέφερε ότι η FOSFA όρισε διαπιστευμένα εργαστήρια προχωρημένης Ανάλυσης που μπορούν να αναλύσουν επιμολυσμένα έλαια με την τεχνική HEAD-SPACE GC-MS. Οι διεργαστηριακές έρευνες περιλαμβάνουν αναλύσεις για πτητικούς επιμολυντές όπως ακρυλικός αιθυλεστέρας, κυμένιο, N, N-διμεθυλαμίνη, τετραχλωροαιθυλένιο, οξικός βινυλεστέρας κλπ.

Ο πρόεδρος της επιτροπής θεώρησε την εργασία ολοκληρωμένη και πρότεινε την υιοθέτηση της μεθόδου ως προσωρινής (PROVISIONAL).

3. Προσδιορισμός υπολειμμάτων χλωριωμένων υδρογονανθράκων σε έλαια και λίπη.

Αποφασίσθηκε η οργάνωση διεργαστηριακής έρευνας με συντονιστή το Δρα PIKE της FOSFA που θα εργασθεί με βάση την επίσημη Γερμανική μέθοδο.

4. Αξιολόγηση μεθόδων για την ανίχνευση θερμικής κατεργασίας ελαίων.

Η μέθοδος αυτή έχει σημασία για ένα εθνικό μας προϊόν, το ελαιόλαδο. Η αντιπρόσωπος της Ισπανίας παρέδωσε τα αποτελέσματα μιας έρευνας με καλά αποτελέσματα.

Η μέθοδος βασίζεται στον ποιοτικό προσδιορισμό ιχνών στιγμασταδιενίου που προέρχεται

από τη διάσπαση της β-αιτοστερόλης κατά τη διεργασία του ε-ξευγενισμού και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την ανίχνευση ε-ξευγενισμένων ελαίων (με ανάλογη σύσταση σε λιπαρά οξέα) στο παρθένο ελαιόλαδο.

Το στιγμασταδιένιο προσδιορίζεται ποσοτικά με αεριοχρωματογραφία μετά σαπωνοποίηση και διαχωρισμό του κλάσματος των ακορέστων υδρογονανθράκων με χρωματογραφία στήλης.

Η μέθοδος, όπως και η γερμανική μέθοδος που βασίζεται σε υγρή χρωματογραφία υψηλής απόδοσης αντίστροφης φάσης, θα αξιολογηθούν περαιτέρω.

5. Προσδιορισμός της οξειδωσης των λιπιδίων.

Ανακοινώθηκε από το Δρα MORDRET μια νέα τεχνική με το όργανο LUMAC. Η μέθοδος είναι γρήγορη και βασίζεται στη χημειοφωταύγεια. Την επιτροπή απασχόλησε πολύ το πρόβλημα κατά πόσο η χημειοφωταύγεια που μετρείται συσχετίζεται ικανοποιητικά με τον αριθμό υπεροξειδίων.

Ο Δανός STIGANDERSEN πληροφόρησε την Επιτροπή για ένα νέο όργανο που λέγεται ΟΞΕΙΔΟΓΡΑΦΟΣ (OXIDOGRAM) και μετράει το βαθμό οξειδωσης βασισμένο στη μέτρηση της ελάττωσης της πίεσης από την προσρόφηση του οξυγόνου από τη λιπαρή ύλη. Η μέθοδος θα μπορούσε να αντικαταστήσει τις ηλεκτρονικές τεχνικές (π.χ. RAN-CIMAT). Έχει το πλεονέκτημα ότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί και σε πτητικά έλαια ή έλαια που ένα μέρος των συστατικών τους είναι πτητικά.

Συστήθηκε ομάδα εργασίας η οποία θα μελετήσει το όργανο σε σχέση με άλλα όργανα και μεθόδους.

6. Προσδιορισμός καδμίου με φασματομετρία ατομικής απορρόφησης

Παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα διεργαστηριακής έρευνας από το Δρα DYSSSELER. Τονίστηκαν τα προβλήματα που παρουσιάζονται στο στάδιο της ατομοποίησης. Θα υιοθετηθεί μια τροποποίηση σε συνεννόηση με το Εργαστήριο της UNILEVER που χρησιμοποιεί απευθείας εισαγωγή του δείγματος.

7. Προσδιορισμός Χλωροφύλλης.

Η φασματοφωτομετρική μέθοδος που μελετήθηκε στο παρελθόν είναι έτοιμη και μπορεί να δημοσιευθεί. Στην ομάδα εργασίας για τη μελέτη αυτή συμμετείχε και το Εργαστήριο Χημείας και Τεχνολογίας Τροφίμων του Τμήματος Χημείας του ΑΠΘ. Η μέθοδος της υγρής χρωματογραφίας χρειάζεται περαιτέρω μελέτη, αλλά προς το παρόν δεν υπάρχει επαρκής αριθμός εργαστηρίων προθύμων να συμμετάσχουν σε ομάδα εργασίας.

8. Ταχεία μέθοδος για τον προσδιορισμό των ασαπωνοποιητών συστατικών.

Στη μελέτη αυτή συμμετείχε επίσης το Εργαστήριο Χημείας και Τεχνολογίας Τροφίμων του Τμήματος Χημείας του ΑΠΘ. Η μέθοδος αποβλέπει στον περιορισμό

της χρήσης του εξανίου και αντικατάστασή του από επτάνιο για προστασία του εργαστηριακού περιβάλλοντος και του προσωπικού. Η τεχνική θα μελετηθεί περαιτέρω γιατί υπάρχουν προβλήματα από την εκλεκτική παραλαβή μη πολικών συστατικών (σκουαλένιο) σε σχέση με τα πιο πολλά (στερόλες).

9. Περιβάλλον.

Ανακοινώθηκε η αναφορά του Δρα ZWERENZ για τις αναλυτικές μεθόδους οι οποίες επιδέχονται τροποποιήσεις για να χρησιμοποιούνται λιγότερο τοξικά αντιδραστήρια ή μικρότερες ποσότητες διαλυτών. Στη μελέτη αυτή συμμετείχε επίσης το Εργαστήριο Χημείας και Τεχνολογίας Τροφίμων του Τμήματος Χημείας του ΑΠΘ.

Στον προσδιορισμό της οξύτητας μπορούν να υποδεκαπλασιαστούν οι ποσότητες και το τέλος της αντίδρασης να ελέγχεται με α-

κριβείς ηλεκτροχημικές τεχνικές.

Στη μέθοδο προσδιορισμού των νομογλυκεριδίων και τοκοφερολών μπορεί να αντικατασταθεί το βενζόλιο, ενώ αντί του προσδιορισμού του αριθμού ιωδίου θα μπορούσε να υπολογίζεται ένας αντίστοιχος δείκτης από την αεριοχρωματογραφική ανάλυση των μεθυλεστερών των λιπαρών οξέων.

Ο Έλληνας εκπρόσωπος καθηγητής κ. Μποσκου πρότεινε να καταργηθεί η Μέθοδος HANUS και HUBLE σπανίως πλέον χρησιμοποιούνται αλλά απαιτούν ανεπιθύμητα αντιδραστήρια. Επίσης έδωσε μια κατάσταση, η οποία μοιράστηκε από τον πρόεδρο στα μέλη, με δείκτες πολικότητας των διαλυτών ο οποίος θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως οδηγός για την αντικατάσταση διαλυτών (π.χ. του χλωροφορμίου από οξικό αιθυλεστέρα κλπ.)

Σχετικά με την αεριοχρωματογραφική ανάλυση των λιπαρών ο-

ξέων αποφασίστηκε ότι χρειάζεται η προσθήκη εσωτερικού προτύπου έτσι ώστε να είναι δυνατή η έκφραση των αποτελεσμάτων σε m/m % και όχι επιφάνεια/επιφάνεια%. Μια νέα ομάδα εργασίας θα μελετήσει εάν το εσωτερικό πρότυπο θα προστίθεται ως τριγλυκερίδιο ή μεθυλεστέρας.

Ο Κ. ΠΙΚΕ ενημέρωσε την επιτροπή επίσης ότι η FOSFA ζητά εθελοντές για συμμετοχή σε διεργαστηριακή έρευνα για τον προσδιορισμό υγρασίας με τη μέθοδο KARL-FISCHER χωρίς τη χρήση πυριδίνης. Η επόμενη συνάντηση της Επιτροπής θα γίνει στη Λισσαβώνα τον Αύγουστο του 1993.

Ο καθηγητής κ. Μπόσκου είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου για περισσότερες πληροφορίες. Εργαστήριο Χημείας και Τεχνολογίας Τροφίμων, Τμήμα Χημείας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, τηλ. 31-992875 FAX 31-200-802.

50
ΧΡΟΝΙΑ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΧΗΜΕΙΑΣ
ΑΠΘ

Από τις 29 Νοεμβρίου έως τις 4 Δεκεμβρίου 1992 εορτάστηκαν πανηγυρικά τα 50 χρόνια του τμήματος Χημείας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Στην εναρκτήρια παραβρέθηκαν πολιτικές και πανεπιστημιακές αρχές, πολλοί χημικοί και πλήθος σπουδαστών.

Ο πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής, καθηγητής κ. Γ. Μανουσάκης αναφέρθηκε εμπειριστικά στο ιστορικό του Χημικού Τμήματος, στα επιστημονικά πεπραγμένα και τη διδακτική προσπάθεια μισού αιώνα.

Τους σύντομους χαιρετισμούς του πρυτάνεως και των λοιπών επισήμων ακολούθησε εισήγηση από τον πρόεδρο του τμήματος, καθηγητή κ. Δ. Κυριακίδη για τα σημερινά δεδομένα του Τμήματος.

Στην πανηγυρική ομιλία με τίτλο "Χημεία-παρελθόν, παρόν και μέλλον" ο ακαδημαϊκός, καθηγητής κ. Π. Σακελλαρίδης αναφέρθηκε

50 ΧΡΟΝΙΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΧΗΜΕΙΑΣ ΑΠΘ

Πανηγυρικός ο εορτασμός με σειρά εκδηλώσεων

στο απώτατο και πρόσφατο παρελθόν της επιστήμης της Χημείας και σκιαγράφησε τη μελλοντική της εξέλιξη.

Ακολούθησε η απονομή τιμητικών διακρίσεων σε παλαιάμαχους του κλάδου και η όλη εκδήλωση πλαισιώθηκε από απαγγελίες ποιημάτων αναφερομένων στη Χημεία.

Κατά τη διάρκεια των εκδηλώσεων, τα απογεύματα αφιερώθηκαν στους μαθητές της Μέσης Εκπαίδευσης. Πραγματοποιήθηκε σειρά ενημερωτικών ομιλιών, σχετικά με τα ναρκωτικά από τους Επίκουρους Καθηγητές κ.κ. Μ. Τσόγκα και Ε. Τσουκάλη, επιδείξεις πειραμάτων από την Επίκουρο Καθηγήτρια κ. Α. Γιούρη-Τσοχατζή και τον κ. Γ. Κωνσταντάρα. Η συμμετοχή των σχολείων στις εκδηλώσεις υπήρξε πρωτοφανής.

Οργανώθηκαν, επίσης, συζητήσεις στρογγυλής τραπέζης για επίκαιρα θέματα, όπως: "Χημεία και Διατροφή" (συντονιστής οι καθηγητές κ.κ. Δ. Μπόσκου και Θ. Σούλης), "Χημεία και Βιομηχανία" (συντονιστές οι καθηγητές κ.κ. Γ. Βασιλικιώτης και Θ. Κουϊμτζής), "Χημεία και Υγεία" (συντονιστές οι καθηγητές κ.κ. Ι. Γεωργιάτσος και Δ. Κυριακίδης).

Στα πλαίσια του Ιωβηλαίου έγιναν πολλές και παράλληλες εκδηλώσεις. Ο συνθέτης Σαράντης Καίσαρας παρουσίασε τις "Μουσικές Ιστορίες της Μακεδονίας" για σόλο πιάνο και τη "Μαρία Νεφέλη" πάνω σε ποίηση Οδυσσέα Ελύτη.

Το έργο αυτό απέδωσε η ορχήστρα του Σύγχρονου Ωδείου Θεσσαλονίκης και η Χορωδία Δωματίου Θεσσαλονίκης με σολίστ τους κ.κ. ΑΜ. Ρεντζέπερη, Π. Καραδημήτρη και Δ. Νικολαΐδη.

Εκλεκτοί εκπρόσωποι του χημικού κόσμου μίλησαν κατά τη διάρκεια των εκδηλώσεων. Η διευθύντρια του Ινστιτούτου Οίνου δρ. κ. Στ. Κουράκου - Δράγωνα ανέπτυξε επίκαιρα αναλογικά θέματα.

Ο καθηγητής του Εμπ. κ. Θ. Σκουλικίδης αναφέρθηκε στον μηχανισμό θειώσεως των μαρμάρων αρχαίων μνημείων. Ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Φλωρέντιος κ. Ι. Bertini έθιξε προβλήματα της Χημείας της Ζωής και ιδιαίτερα του βιοανόργανου κλάδου. Τέλος, στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο δόθηκε διάλεξη του καθηγητή του ΑΠΘ κ. Αν. Βάρβογλη περί Κοινωνικής Χημείας.

Οι εκδηλώσεις έτυχαν πλήρους παρουσίασης από τον ημερήσιο και περιοδικό Τύπο, το ραδιόφωνο και την ΕΤ3. Στην ΕΤ3 μάλιστα παρουσιάστηκε εκπομπή με θέμα τα 50 χρόνια του Τμήματος Χημείας του ΑΠΘ. Στην εκπομπή συμμετείχαν ο αντιπρύτανης κ. Α. Μάντης, οι καθηγητές κ.κ. Γ. Μανουσάκης και Γ. Βασιλικιώτης και η επίκουρος καθηγήτρια κ. Ε. Βαρέγγα.

Την Οργανωτική Επιτροπή των εκδηλώσεων αποτέλεσαν οι καθηγητές κ.κ. Γ. Μανουσάκης και Γ. Βασιλικιώτης, οι αναπληρωτές καθηγητές κ.κ. Ι. Μουμίζης, Δ. Κεσισόγλου και Α. Γιαννακουδάκης, η επίκουρος καθηγήτρια κ. Ε. Βαρέγγα, δρ. κ. Β. Σαμανίδου και η κα. Μ. Πανέλη.

Τα υλικά και συμπεράσματα των συζητήσεων και εκδηλώσεων θα συμπεριληφθούν σε πολυτελές λεύκωμα, αφιερωμένο στον πεντηκονταετή βίο του Χημικού Τμήματος του ΑΠΘ.

**3ο ΕΠΙΜΟΡΦΟΤΙΚΟ
ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΤΟΥ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΧΗΜΙΚΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΗΣ ΕΕΧ**

**7ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ
ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ
ΧΗΜΕΙΑΣ
25η ΔΙΕΘΝΗΣ
ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ
ΧΗΜΕΙΑΣ**

Η ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΧΗΜΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Τρία σημαντικά όσο και αλληλένδετα γεγονότα στον χώρο της Χημικής Εκπαίδευσης με έντονη τη σφραγίδα της Ένωσης Ελλήνων Χημικών βρίσκονται σε εξέλιξη. Το Τμήμα Παιδείας και Χημικής Εκπαίδευσης της ΕΕΧ διοργάνωσε το τρίτο φετεινό του σεμινάριο με θέμα τη δομή και το επίπεδο διδασκαλίας της Χημείας στη Μέση Εκπαίδευση.

Παράλληλα προετοιμάζει πυρετωδώς και για έβδομη συνεχή χρονιά τον Πανελλήνιο Διαγωνισμό Χημείας με κορύφωση τη συμμετοχή των καλύτερων μαθητών στην 25η Διεθνή Ολυμπιάδα Χημείας που θα γίνει στην Ιταλία τον Ιούλιο του 1993.

Στο προηγούμενο τεύχος της Γενικής Έκδοσης των Χημικών Χρονικών παρουσιάσαμε το αναλυτικό πρόγραμμα του εκπαιδευτικού σεμιναρίου, στο Πολυτεχνείο. Σ' αυτό το τεύχος, ο κ. Α. Χρήστου, πρόεδρος του Τμήματος Παιδείας και Χημικής Εκπαίδευσης και μέλος της Συνέλευσης των Αντιπροσώπων της ΕΕΧ, αναλύει τη διαδικασία διεξαγωγής του Πανελλήνιου Διαγωνισμού και ζητά τη συνδρομή και υποστήριξη των συναδέλφων.

Με την εγκύκλιο Γ2/ 1051/ 4.3.93 του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που απεστάλη στα Λύκεια, προκηρύχθηκε για την 8η Μαΐου 1993 ο 70ος Πανελλήνιος Μαθητικός Διαγωνισμός Χημείας. Ο διαγωνισμός αυτός προτάθηκε και θα διεξαχθεί από την Ένωση Ελλήνων Χημικών με αποστολή των ερωτημάτων και των λύσεων στις κατά τόπους Εξεταστικές Επιτροπές, που θα ορισθούν από τις Διευθύνσεις και τα Γραφεία Β/θμιας Εκπαίδευσης, αναλόγως του αριθμού δηλώσεων συμμετοχής των μαθητών.

Οι τριάντα (30) μαθητές με τις ανώτερες επιδόσεις θα τιμηθούν με βραβεία ή επαίνους. Τέσσερεις (4) μαθητές με τις καλύτερες επιδόσεις θα κληθούν να αντιπροσωπεύσουν, ανεξόδως γι' αυτούς, την Ελλάδα στην 25η

Η ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΧΗΜΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Διεθνή Ολυμπιάδα Χημείας που θα γίνει στην Ιταλία τον Ιούλιο του 1993. Το Τμήμα Παιδείας και Χημικής Εκπαίδευσης της Ε.Ε.Χ. καλεί τους συναδέλφους Χημικούς και δι' αυτών όλους τους Καθηγητές του κλάδου ΠΕ4, που διδάσκουν το μάθημα της Χημείας, να παροτρύνουν τους μαθητές να συμμετάσχουν στο διαγωνισμό.

Επίσης, τους καλεί να πρωτοστατήσουν στην προσπάθεια για τη διενέργεια του διαγωνισμού, να προθυμοποιηθούν να συμμετάσχουν στις κατά τόπους Εξεταστικές Επιτροπές και να παράσχουν οποιαδήποτε βοήθεια απαιτηθεί για την επιτυχή έκβαση του διαγωνισμού. Η ύλη του διαγωνισμού έχει αποσταλεί στους κ.κ. Λυκειάρχες.

Εάν μερικοί Καθηγητές επιθυμούν να προτείνουν στην Επιτροπή του Διαγωνισμού ερωτήματα-ζητήματα για το διαγωνισμό, μπορούν να τα αποστείλουν μαζί με τις απαντήσεις τους στον κ. Ανδρέα Παπαγεωργίου, Ένωση Ελλήνων Χημικών, Κάνιγγος 27, 106 82 Αθήνα.

Η Επιτροπή του Διαγωνισμού θα αποφασίσει τελικώς ποια από τα προκειμένου στο μέλλον, μετά από ταξινόμηση και επεξεργασία, να εκδοθούν από την Ε.Ε.Χ. επωνύμως, σε τόμο βοηθητικό του έργου των κ.κ. Καθηγητών και των μαθητών.

Το Τμήμα Παιδείας και Χημικής Εκπαίδευσης της Ε.Ε.Χ. ευχαριστεί εκ των προτέρων όσους εκ των συναδέλφων βοηθήσουν κατά οιονδήποτε τρόπο στη διεξαγωγή του διαγωνισμού.

ΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΟΙΝΟΛΟΓΩΝ

Κύριε υπουργέ,

Η Ένωση Ελλήνων Οινολόγων μετά από διεξοδική συζήτηση στην Γενική συνέλευση των μελών μας στις 6-3-1993 και με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της, εκφράζει την έντονη αντίθεσή της για το περιεχόμενο του Σχεδίου Προεδρικού Διατάγματος που αφορά τα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων του τμήματος Οινολογίας και Τεχνολογίας ποτών των Τ.Ε.Ι.

Η αντίθεση της Ένωση Ελλήνων Οινολόγων αφορά τα ακόλουθα σημεία.

Σύμφωνα με τον ιδρυτικό νόμο των Τ.ε.ι. το διδακτικό του προσωπικό είναι μειωμένων προσόντων σε σχέση με εκείνων του Πανεπιστημίου. Κατόπιν τούτου οι απόφοιτοι των διαφόρων τμημάτων των Τ.Ε.Ι. σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών που ακολουθούν, έχουν περιορισμένα επαγγελματικά δικαιώματα σε σχέση με τους απόφοιτους των αντίστοιχων κλάδων των Α.Ε.Ι..

Στο παρόν Σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος παρατηρούμε ότι δίνονται επαγγελματικά δικαιώματα που υπερβαίνουν κατά πολύ τις γνώσεις και τις επαγγελματικές δυνατότητες των αποφοίτων Τεχνολόγων Οινολόγων.

Συγκεκριμένα:

α) Σε θέματα αυτόνομης Έρευνας για την οποία απαιτούνται γνώσεις που προϋποθέτουν πτυχίο Α.Ε.Ι.

β) Εφαρμογές Βιοτεχνολογίας, η οποία ως εξειδικευμένος υψηλού επιστημονικού επιπέδου ερευνητικός κλάδος, εφαρμόζεται μόνο σε ειδικά ερευνητικά κέντρα.

γ) Μελέτες Βιολογικού καθαρισμού αποβλήτων που απαιτεί γνώσεις Χημικού και Πολιτικού Μηχανικού.

δ) Εκπόνηση και επίβλεψη μελετών οικονομοτεχνικών, που προϋποθέτουν πτυχία Α.Ε.Ι. Οικονομικών, Χημικών και Μηχανικών.

ε) Επίβλεψη κατασκευής ή επέκτασης Οινοποιείων, που προϋποθέτουν πτυχία Α.Ε.Ι. Μηχανικών.

στ) Ασκούν καθήκοντα εμπειρογνώμονα σε αγορανομικά δικαστήρια και υπηρεσίες ελέγχου, κυρίως Γενικό Χημείο του Κράτους και Ανώτατο Χημικό Συμβούλιο. Καθήκοντα που σύμφωνα με την υπάρχουσα νομοθεσία εκτελούν μόνο οι Χημικοί.

ζ) Καλλιέργεια αμπελώνων. Τομέας στον οποίο μόνοι αρμόδιοι είναι οι Γεωπόνοι πτυχιούχοι των Α.Ε.Ι.

η) Εξέλιξη στη Δημόσια Διοίκηση. Σε κανένα άλλο κλάδο οι πτυχιούχοι των Τ.Ε.Ι. και Α.Ε.Ι. δεν έχουν την ίδια.

Κατόπιν των ανωτέρω και προκειμένου να μη δημιουργηθεί μεγάλη αναστάτωση, λόγω ανατροπής της υπάρχουσας κατάστασης με βάση τους νόμους και τη λογική επαγγελματικών διακρίσεων σας ζη-

τούμε να μην υπογράψετε το προτεινόμενο Σχέδιο Προεδρικού διατάγματος ως έχει, αλλά να το επιστρέψετε στο Συμβούλιο Τεχνικών Εκπαιδύσεως, όπου θα πρέπει να κληθούμε ως κυρίως αρμόδιοι καθ' ύλην για τον καθορισμό δικαίων Επιστημονικά και Τεχνικά σωστών επαγγελματικών δικαιωμάτων ως ο νόμος προβλέπει.

Με την ονομασία αυτή το Υπουργείο Οικονομικών κατάρτισε και προώθησε στην Βουλή σχέδιο νόμου, το οποίο ήδη σήμερα αποτελεί και νόμο του κράτους.

Η προώθηση όμως του νομοσχεδίου συνάντησε την αντίδραση των χημικών αφού θεωρήθηκε ότι:

1ο Υποβαθμίζει, αν δεν εξαφανίζει, τον ρόλο του ΓΧΚ.

2ο. Εγκυμονεί κινδύνους στένωσης των φορολογικών εσόδων του δημόσιου από τον πλημμελή έλεγχο της φορολογητέας ύλης.

και 3ο Δημιουργεί κινδύνους για το καταναλωτικό κοινό, η εκτίμηση της ποιότητας των προϊόντων από μη ειδικούς.

Η αντίδραση του χημικού κόσμου εκδηλώθηκε με ανακοινώσεις κλαδικών και τοπικών συλλόγων, υπομνήματα και παραστάσεις ενώ η Ένωση Ελλήνων Χημικών έδωσε συνέντευξη Τύπου και πρέβη σε διαβήματα στις αρμόδιες υπηρεσίες.

Στην Βουλή κατατέθηκαν ερωτήσεις και τροπολογίες και ο Σύλλογος Τεχνικών Υπαλλήλων του Χ.Κ. προχώρησε σε απεργιακές και άλλες κινητοποιήσεις.

Στα Χημικά Χρονικά μιλάει ο κ. Χρήστος Νούμτσας, αντιπρόεδρος των Χημικών του Γ.Χ.Κ. και κάνει μια ολοκληρωμένη περιγραφή του προβλήματος.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΑΡΧΗ ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΩΝ ΠΟΤΩΝ

«Μέχρι τις 31.12.93 φορολογική αρχή, όσον αφορά τα αλκοολούχα ποτά, ήταν το Γ.Χ.Κ. Οι εξειδικευμένοι επιστήμονες και οι υπηρεσίες του προστάτευαν τον καταναλωτή και το δημοσιο συμφέρον, ελέγχοντας από την πρώτη ύλη μέχρι και το τελικό προϊόν. Από 1.1.93 βάσει του Ν. 2127 πλέον, αποκλειστική φορολογική αρχή είναι η Διεύθυνση Τελωνείων.

Όμως η εκτίμηση της φορολογητέας ύλης, δηλ. του οινοπνεύματος, προαπαιτεί χημική εξέταση. Μάλιστα η συνδρομή του εξειδικευμένου χημικού, διασφαλίζει την ποιότητα και την ταυτότητα του προϊόντος.

Με την πρόσθεση δε της ταινίας ελέγχου ποιότητας (Β.Δ. 13/68) διασφαλιζόταν η αποφυγή τυχόν ανάμιξης και νόθευσης του προς κατανάλωση είδους.

Αλλωστε κάθε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας έχει τη δική του υπηρεσία που ελέγχει και την παραγωγική διαδικασία και τα προς κατανάλωση προϊόντα και φυσικά τις εξαγωγές.

Εδώ, οι τελωνειακοί που θα δειγματίζουν, είναι υποχρεωμένοι να στέλλουν δείγματα στο Γ.Χ.Κ. για να διασφαλίζουν τον ποιοτικό έλεγχο του προϊόντος.

Παλαιότερα, η διαπίστωση της φορολογητέας ύλης γινόταν από χημικούς πρώτα και μετά δινόταν η άδεια εισαγωγής, αφού ο ενδιαφερόμενος πλήρωνε το ανάλογο ποσό στο Δημόσιο Ταμείο.

Στα αποστάγματα, ο έλεγχος γινόταν στο εργοστάσιο, πριν κυκλοφορήσει το προϊόν. Υπογράφονταν πρωτόκολλο ανάμειξης, παρουσία χημικού κάτι βέβαια που ο νόμος δεν προβλέπει τώρα. Οποτε δεν διασφαλίζεται ούτε το είδος ούτε η ποιότητα του οινοπνεύματος (π.χ. μελασσικό οινόπνευμα για το ούχος, σταφιδικό ή οινικό για το μπράντι κ.λπ.

Δυστυχώς ανάλογη προσπάθεια αλλαγής του ποιοτικού και φορολογικού ελέγχου καθεστώτος, γίνεται και για τα κρασιά, αρμοδιότητα σήμερα των οινολόγων.

ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ, ΑΛΚΟΟΛΗΣ ΚΑΙ ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΩΝ ΠΟΤΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΠΟΙ- ΗΜΕΝΩΝ ΚΑΠΝΩΝ

Η ΠΙΟ ΦΡΕΣΚΙΑ ΙΔΕΑ ΣΤΟ ΦΡΕΣΚΟ ΓΑΛΑ

Το εμπιστεύεστε και το έχετε ήδη αγαπήσει.
Είναι το ΦΡΕΣΚΟ ΓΑΛΑ ΦΑΓΕ.
Το γάλα υψηλής ποιότητας, που σας προσφέρουμε
ολόφρεσκο κι υγιεινό, σε μια πρωτοποριακή
συσκευασία.

- Ανοίγει εύκολα
- Σερβίρει σωστά
- Ξανακλείνει, για να κρατάει μακριά τις μυρωδιές
και το γάλα φρέσκο

Το ΦΡΕΣΚΟ ΓΑΛΑ ΦΑΓΕ είναι αυτό που
περιμένετε: η πιο φρέσκια ιδέα στο φρέσκο
γάλα.

Απολαύστε το!

ΦΡΕΣΚΟ ΓΑΛΑ

Με τις καλύτερες συνταγές!

ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΕΛΛΑΣ)

ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ Α.Ε.

Τά μεγαλύτερα εις τήν Έλλάδα δυναμικότητος 7.000.000 τόννων

Τα Διύλιστήρια της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΕΛΛΑΣ) Α.Ε. είναι τα μεγαλύτερα της Ελλάδος με ικανότητα διύλισης 7 εκατομμ. τόννων ετησίως.

Η αποθηκευτική ικανότης τους υπερβαίνει τα 2.220.000 κυβικά μέτρα. Απασχολούν περίπου 950 υπαλλήλους και τεχνικούς.

Οι ιδιόκτητες λιμενικές εγκαταστάσεις του Διύλιστηρίου της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΕΛΛΑΣ) Α.Ε. είναι οι μόνες στην Ελλάδα εις τις οποίες είναι δυνατή η πλεύρισις και εξυπηρέτησις πλοίων μέχρι 350.000 τόννων. Με ικανότητα εκφορτώσεως 14.000 τόννων ωριαίως.

Τα Διύλιστήρια της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΕΛΛΑΣ) σχεδιάσθηκαν και έχουν κατασκευασθεί κατά τρόπον που εξασφαλίζουν απόλυτη και αποτελεσματική πρόληψη ρυπάνσεως του περιβάλλοντος.

ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΗ ΣΕΡΒΙΑΣ 2 * ΑΘΗΝΑΙ *

ΤΗΛΕΦ. : 3246.311 - 15 * ΤΕΛΕΞ 218245 - 49 ΜΟΤΟ ΒΡ ΤΗΛΕΓΡΑΦ. "MOTOROILA., ΑΘΗΝΑΙ